BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Broj: JN2-01-07-1-403-9/26
Sarajevo, 16.04.2026 godine

Ured za razmatranje žalbi, rješavajući po žalbi ponuđača KM TRADE d.o.o. Visoko, broj: 202/26 od 26.02.2026. godine, izjavljenoj na sadržaj Izmjena Tenderske dokumentacije broj: JN1 11-03-26-142-121/24 i broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26, ugovornog organa Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Sarajevo, u ograničenom postupku javne nabavke: „Nabavka odjevnih predmeta iz sastava kompleta nove terenske uniforme OS BiH", na osnovu čl. 111. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH" br. 39/14, 59/22 i 50/24) i člana 193. st. (1) i (2), kao i čl. 228. stav (1) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH" br. 29/02, 12/04, 93/09, 41/13 i 53/16), na Plenarnoj sjednici Ureda za razmatranje žalbi, održanoj dana 16.04.2026.godine

R J E Š E N J E

1.Žalba ponuđača KM TRADE d.o.o. Visoko, broj: 202/26 od 26.02.2026. godine, izjavljenoj na sadržaj Izmjena Tenderske dokumentacije broj: JN1 11-03-26-142-121/24 i broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26, ugovornog organa Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Sarajevo, u ograničenom postupku javne nabavke: „Nabavka odjevnih predmeta iz sastava kompleta nove terenske uniforme OS BiH", odbija se kao **neosnovana.**

2. Odbija se zahtjev za povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka.

O B R A Z L O Ž E N J E

Žalitelj KM TRADE d.o.o. Visoko izjavio je žalbu, broj: 202/26 od 26.02.2026. godine, na sadržaj Izmjena Tenderske dokumentacije broj: JN1 11-03-26-142-121/24 i broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26, ugovornog organa Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Sarajevo, u ograničenom postupku javne nabavke: „Nabavka odjevnih predmeta iz sastava kompleta nove terenske uniforme OS BiH", koja je kod ovog organa zajedno sa izjašnjenjem Ugovornog organa zaprimljena na dan 11.03.2026. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

1. Nejasna i dvosmislena tenderska dokumentacija - Povreda člana 53. stav (3) ZJN BiH

Ugovorni organ je objavio dva dokumenta pod nazivom „Izmjena TD" koji su u direktnoj logičkoj i hronološkoj kontradikciji:

- Izmjena br. JN111-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine, dok
- Izmjena br. JN111-03-26-142-121/24 nosi datum 17.02.2026. godine.

Prema pravilima kancelarijskog poslovanja, akt sa većim brojem protokola (166) mora nastati nakon akta sa manjim brojem (121). U konkretnom slučaju, dokumentacija je kontradiktorna jer je „mlađi" protokolarni broj datiran kasnije, što kod potencijalnih ponuđača stvara potpunu konfuziju o tome koji je dokument zadnja važeća volja ugovornog organa. Ovakvim postupanjem Ugovorni organ je prekršio imperativnu odredbu člana 53. stav (3) ZJN BiH koja propisuje da TD mora biti jasna i nedvosmislena.

2. Postavljanje nemogućih uslova (Rok za dostavu) - Povreda člana 53. stav (1) i (4) ZJN BiH

U dokumentu Izmjena TD broj: JN1 11-03-26-142-121/24 od 17.02.2026. godine, Ugovorni organ je u tački 8.5.2. naveo sljedeće:

„ Rok za dostavljanje zahtjeva za učešće je 20.03.2025. godine do 12:00 sati."

S obzirom na to da je ovaj dokument izdat i objavljen u februaru 2026. godine, Ugovorni organ je postavio rok koji je istekao prije skoro godinu dana u odnosu na datum izdavanja izmjene. Postavljanje roka u prošlosti je pravno i fizički nemoguć uslov, čime je Ugovorni organ direktno onemogućio bilo kojeg ponuđača da preda blagovremen zahtjev za učešće. Ova „tehnička greška" ugovornog organa nije samo formalni propust, već suštinska povreda koja obesmišljava cijeli postupak nabavke.

3. Nesrazmjeran i tehnološki neizvodiv rok - Povreda Člana 3. i Člana 54. ZJN BiH

Ugovorni organ je Izmjenom JN1 11-03-26-142-166/24 formalno produžio rok na 90 dana, ali je zadržao suštinsku prepreku - uskraćivanje monokromatskih vektorskih fajlova za 8 boja. Bez ovih fajlova, rok od 90 dana je irelevantan jer je rezultat razvoja unaprijed osuđen na neuspjeh u poređenju sa originalom koji posjeduje favorizovana grupacija. Nadalje, zahtjev za dostavom gotovih uzoraka u fazi pretkvalifikacije je u direktnoj suprotnosti sa principom proporcionalnosti. Ulaganje ogromnih sredstava u razvoj materijala koji ne postoje na slobodnom tržištu, samo radi kvalifikacije, predstavlja diskriminatorni uslov koji eliminiše konkurenciju i pretvara javnu nabavku u direktnu pogodbu sa jednim ponuđačem.
Ovakvim pristupom MO BiH koristi "kozmetičke izmjene" (produženje roka) kako bi prikrio stvarnu tehničku i finansijsku blokadu za nove učesnike.

3.1. Tehnološki proces "od nule" do 90 dana
Da bi novi ponuđač isporučio uzorke od 5 različitih materijala (laminat, poliamid/pamuk, itd.) sa identičnom maskirnom šarom, mora proći kroz sljedeće faze:
• Rekonstrukcija dizajna bez vektora: Budući da MO BiH odbija dostaviti vektorski prikaz (razdvajanje boja), ponuđač mora angažovati dizajnere da sa fizičkog uzorka ručno rekonstruišu

svaku od 8 boja, fond + 7 boja), ali neke od tih boja imaju i rastere, što znači da boja ide preko boje. Ukratko - ako MO BIH ne da monokromatski prikaz svih 8 boja, netko, tko to radi ispočetka može mjesecima zapeti u fazi pokušaj-pogreška, tako da je ovaj proces unaprijed osuđeno na neuspjeh. U principu, nije moguće bez posjedovanja samih razdjeljenih monokromatskih vektorskih boja i samog redoslijeda istih identično rekonstruirati šaru. Ovaj proces, da bi bio precizan, u idealnoj situaciji traje 15-20 dana a u ovom slučaju može trajati mjesecima.

• Izrada valjaka/šablona za štampu: Za 8 boja na 5 različitih materijala potrebno je izraditi specifične valjke. Čekanje na izradu valjaka u specijalizovanim fabrikama je trenutno 30-90 dana.

• Laboratorijski "Lab-dipovi": Usklađivanje nijansi svake od 8 boja na različitim podlogama (tekstura pamuka vs. sjaj laminata) zahtijeva nekoliko iteracija. Svaka iteracija slanja uzoraka kurirskom službom i potvrde traje po nekoliko dana.

3.2. Laboratorijska ispitivanja - Fizička blokada

Standard EN ISO 105-B02 (Postojanost obojenja na svjetlost) zahtijeva izlaganje materijala ksenonskoj lampi.

• Vrijeme testiranja: Da bi se dokazala tražena ocjena 5 (ili ranije 6-7), uzorak mora provesti u aparatu određeni broj sati koji se ne može ubrzati. Sa pripremom i izradom izvještaja, ovo ispitivanje traje minimalno 25 do 30 dana.

• Kumulativni efekat: Ako test svjetlosti ne prođe iz prve, ponuđač nema vremena za popravni proces dorade materijala i ponovno testiranje unutar roka od 90 dana.

3.3. Logistika i "usklađivanje" kapaciteta

U trenutnoj geopolitičkoj situaciji, fabrike tekstila koje rade vojni program (Cordura, Gore-Tex ekvivalenti, specijalne dorade) imaju popunjene kapacitete mjesecima unaprijed.

• Problem prioriteta: Nijedna ozbiljna fabrika neće zaustaviti liniju za 10.000 metara gotovog posla da bi uradila 20 metara uzorka za „neizvjestan tender" u BiH.

• Laminacija: Proces laminacije (spajanje membrane i tkanine) je poseban tehnološki korak koji se često radi u drugoj fabrici. Transport i čekanje na termin za laminaciju uzoraka troše dodatnih 14 dana.

3.4. Šivenje i završna izrada

Nakon što se (hipotetički) materijal dobije u 80. danu, ostaje samo 10 dana za:

• Izradu krojeva (gradiranje prema mjerama OS BiH).

• Šivenje komplikovanih elemenata (jakne sa membranom, vareni šavovi).

• Finalnu kontrolu.

3.5. Zaključak na žalbeni navod:

Rok od 90 dana „prividna zakonitost":

• Povreda Člana 3. ZJN (Jednaki tretman): Ponuđač koji je ranije radio ovaj posao (Koteks-Čateks grupa) ima gotove valjke, gotove laboratorijske nalaze i gotove materijale. Njihov rok za dostavu uzorka je 1 dan. Za novog ponuđača, tehnološki minimum za sve faze (dizajn, Štampa, laminacija, laboratorija, šivenje) iznosi minimalno 180 (stotinuosamdeset) dana. Postavljanjem roka od 90 dana, MO BiH svjesno eliminiše svakog novog ponuđača.

• Povreda Člana 54. ZJN (Tehnička specifikacija): Ugovorni organ postavlja zahtjev za NIR reemisijom i postojanošću boje koji se ne mogu provjeriti i potvrditi u kraćem roku od mjesec dana po uzorku.

4. Nesrazmjernost troškova u postupku javne nabavke

Ugovorni organ je, suprotno članu 3. ZJN BiH, stvorio ambijent u kojem je konkurencija samo prividna. Zahtijevanjem uzoraka čiji razvoj iziskuje nesrazmjerne troškove u fazi pretkvalifikacije (kršenje člana 44. stav 2.), uz istovremeno uskraćivanje vektorskih fajlova potrebnih za preciznu izradu (kršenje člana 53. stav 3. i člana 54. stav 2.), MO BiH je postavio tehničku i ekonomsku barijeru koju može savladati isključivo ponuđač koji je ranije učestvovao u razvoju ovog artikla. Takvo postupanje pretvara ograničeni postupak u prikrivenu direktnu pogodbu.Nesrazmjernost troškova u postupku javne nabavke, posebno u fazi pretkvalifikacije, predstavlja jednu od najozbiljnijih povreda principa proporcionalnosti i aktivne konkurencije. Zahtijevati od ponuđača da investiraju desetine hiljada konvertibilnih maraka u razvoj specifičnih uzoraka samo da bi dobili pravo da učestvuju u nadmetanju stvara nepremostivu barijeru za nove ponuđače.

OBRAZLOŽENJE:

4.1. Kršenje osnovnih principa Zakona o JN BiH

• Član 3. ZJN BiH je temelj svakog postupka. On nalaže ugovornom organu da osigura "pravičnu i aktivnu konkurenciju".

• Član 3. Stav (1): Obavezuje ugovorni organ da postupa transparentno, da se prema ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, te da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju. Uskraćivanje vektorskih fajlova je netransparentno i protivno Zakonu. Zahtijevanje uzoraka u 1. fazi onemogućava "aktivnu konkurenciju" jer stvara ekonomsku barijeru.

• Nesrazmjernost kao diskriminacija: Ako trošak pripreme zahtjeva za učešće (razvoj 5 vrsta tkanina, izrada valjaka za 8-bojnu šaru, laboratorijska ispitivanja od 30 dana) iznosi npr. 2% ili 3% ukupne vrijednosti ugovora, a ponuđač nema garanciju da će uopšte biti pozvan da dostavi finansijsku ponudu, ugovorni organ vrši ekonomsku eliminaciju ponuđača.

• Član 54. stav (9): Tehnička specifikacija ne smije biti postavljena tako da ograničava konkurenciju. Zahtijevanje gotovih uzoraka u 1. fazi (pretkvalifikacija) za robu koja nije "sa police" (off-the-shelf), već zahtijeva namjenski razvoj, pretvara tehničku specifikaciju u sredstvo eliminacije.

• Član 54. Stav (2): Tehničke specifikacije moraju svim ponuđačima omogućiti jednak pristup i ne smiju imati efekat stvaranja neopravdanih prepreka nadmetanju, Stav (9): Zabranjuje upućivanje na određenog proizvođača, marku, patent ili porijeklo, osim ako je to opravdano predmetom nabavke, a i tada se mora dodati "ili ekvivalent". NIR vrijednosti koje odgovaraju samo jednom tipu tkanine i odbijanje uvrštavanja ASTM standarda u tabele su direktno kršenje ovog člana.

• Član 44. Stav (2): Ugovorni organ određuje uslove za kvalifikaciju tako da oni budu minimalno potrebni i srazmjerni (proporcionalni) predmetu nabavke. Tražiti uzorak od 5 materijala (koji zahtijevaju višemjesečni razvoj i hiljade KM uloga) samo za fazu pretkvalifikacije je nesrazmjerno. To nije "minimalno potreban" uslov za provjeru sposobnosti firme.

• Član 53. Stav (3): Tenderska dokumentacija mora biti jasna, precizna i nedvosmislena, tako da omogući ponuđačima da pripreme zahtjeve/ponude na stvarno konkurentskoj osnovi. Rok u prošlosti (2025. godina) u dokumentu iz 2026. godine, kao i nepostojanje vektora bez kojih nije moguće postići "identičnost", čine TD nejasnom i kontradiktornom.

• Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda: Član 7. ovog Uputstva („Službeni glasnik BiH" broj 90/14 i 20/15) jasno definiše način određivanja minimalnih zahtjeva. Kvalifikacioni uslovi moraju biti povezani i srazmjerni predmetu nabavke. Tražiti od ponuđača da u fazi ocjene njegove sposobnosti (1. faza) dostavi finalni proizvod (uzorak), koji pritom zahtijeva ogroman finansijski ulog za razvoj, direktno krši ovaj princip. U praksi, ovo znači da ugovorni organ ne smije tražiti dokaze koji bi ponuđača izložili ekstremnom

finansijskom riziku u fazi u kojoj još nema garancije da će njegova ponuda uopšte biti razmatrana

4.2. Pravna praksa i praksa Ureda za razmatranje žalbi (URZ)

• Pozivamo se na Zakon JN BiH i ustaljenu pravnu praksu Ureda za razmatranje žalbi BiH, u kojoj se jasno ističe da ugovorni organ ne smije zahtijevati kvalifikacijske uslove koji ponuđače izlažu nesrazmjernim troškovima i tehničkim rizicima u fazi pretkvalifikacije. U konkretnom slučaju, zahtijevanje razvoja 5 vrsta materijala i 8-bojne šare bez dostave vektorskog prikaza (što zahtijeva ogromna finansijska sredstva i tehnološko vrijeme koje premašuje rok od 90 dana) predstavlja upravo takvu vrstu nedopuštene diskriminacije i kršenja principa proporcionalnosti.
• Argument "nepotrebne štete": Ako 10 firmi uloži po 50.000 KM u razvoj materijala za potrebe OS BiH, a samo jedna dobije posao, ugovorni organ je uzrokovao kolektivnu štetu privredi od 450.000 KM bez opravdanog razloga, jer je sposobnost firmi mogao provjeriti putem certifikata proizvođača, referenc-listi i izjava o tehničkoj opremljenosti.

4.3. Praksa u EU (Direktiva 2014/24/EU)

Evropska komisija i Sud pravde EU (CJEU) u svojoj praksi (npr. predmet C-513/99 Concordia Bus) naglašavaju da zahtjevi ne smiju biti takvi da ih može ispuniti samo jedan ponuđač ili da su ekonomski neodrživi za prosječnog kompetentnog ponuđača.
• Uzorci u EU: U zemljama poput Njemačke ili Hrvatske, za kompleksne tekstilne proizvode u ograničenom postupku, u 1. fazi se traže tehnički listovi i certifikati (atesti) tkanina koje ponuđač planira koristiti, a fizički uzorci (prototipi) se traže u 2. fazi samo od onih koji su prošli kvalifikaciju.
• Direktiva 2014/24/EU: Član 58. nalaže da kriteriji za selekciju moraju biti srazmjerni predmetu nabavke. Zahtjev za uzorcima u ovoj fazi služi isključivo kao eliminatorni faktor za nove ponuđače
• Dostupnost dizajna: U EU je nezamislivo tražiti razvoj šare bez dostave digitalnih vektorskih fajlova, jer bi to značilo da naručilac namjerno opstruira preciznost izrade kod novih ponuđača.

4.4. Uzorci u fazi pretkvalifikacije – "Slučaj 2 automobila"

Ako MO BiH kupuje 100 automobila, oni u fazi kvalifikacije traže dokaz da ih je ponuđač ranije isporučivao i da ima fabriku ili Ugovor sa fabrikom, a nc traže da se proizvedu 2 prototipa i dostave ključni rezervni dijelovi, samo da bi ponuđač dobio pravo da učestvuje na tenderu.

4.5. Zaključak na žalbeni navod:

Insistiramo na tome da se uzorci izmjeste iz faze pretkvalifikacije u fazu dostave konačnih ponuda (za one koji prođu kvalifikaciju), jer je to jedini način da se osigura stvarna konkurencija i spriječi monopol postojećeg dobavljača.
• Ekonomski zid: Zahtjev za uzorkom u 1. fazi (pretkvalifikacija) za specifičnu maskirnu šaru bez vektorskog prikaza je ekonomski neracionalan zahtjev koji služi odvraćanju konkurencije.
• Svrha 1. faze: Prema ZJN, svrha prve faze ograničenog postupka je utvrđivanje ko je sposoban da radi, a ne šta je proizvedeno. Proizvod se ocjenjuje u 2. fazi.
• Povreda prava na rad: Prisiljavanje ponuđača na trošak od npr. 50.000 KM (za valjke, laboratorije, materijale) kao uslov za ulazak u trku, ugovorni organ krši pravo ponuđača na ravnopravan pristup javnim sredstvima.
• Nesrazmjernost troškova: Zahtijevati od ponuđača da u fazi kvalifikacije investira u razvoj 5 vrsta materijala (trošak od cea 100.000+ KM za izradu valjaka, izradu, bojenje i laminiranje

materijala i laboratorijska ispitivanja) bez ikakve garancije prolaska je ekonomski pritisak koji služi odvraćanju konkurencije.

Na osnovu gore iznesenog, tražimo od Ureda za razmatranje žalbi BiH da naloži Ugovornom organu da se uzorci izmjeste iz faze pretkvalifikacije u fazu dostave konačnih ponuda (za one koji prođu kvalifikaciju), jer je to jedini način da se osigura stvarna konkurencija i spriječi monopol postojećeg dobavljača.

5. Neosnovanost i ekstremna nesrazmjernost zahtjeva za dostavljanje uzoraka i kontrauzoraka (Izmjena TD 166/24, tačka 4.4.2. b)Na osnovu zahtjeva iz Izmjene Tenderske dokumentacije (TD) JN1 11-03-26-142-166/24, tačka 4.4.2. b), ukazujemo na nesrazmjernost traženih količina uzoraka u odnosu na predmet nabavke i zakonske odredbe.Tačkom 4.4.2. b) Izmjene TD broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te tačkama 13. i 15. pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26 su propisane količine uzoraka i kontrauzoraka koje ponuđač mora dostaviti. Smatramo da su ovi zahtjevi u direktnoj suprotnosti sa članom 3. ZJN BiH (Načelo proporcionalnosti) i članom 48. stav (1) ZJN BiH, jer višestruko prevazilaze potrebe laboratorijskog ispitivanja.

OBRAZLOŽENJE:

5.1. Argumentacija povrede po stavkama izmjene:
• Uzorci gotovog proizvoda: Zahtjev za dostavljanjem po dva uzorka gotovog proizvoda svih dijelova uniforme (uzorak i kontrauzorak) predstavlja enormno finansijsko opterećenje. S obzirom na to da je uniforma složen proizvod, izuzimanje dva kompletna seta iz prodajnog ciklusa samo za potrebe arhive/ispitivanja je ekonomski neopravdano.
• Osnovni materijal (Tkanine i laminati): Prema tački 4.4.2. b), traži se:
o Za širine 80-140 cm: ukupno 3,5 metara tekućih (200 cm uzorak + 150 cm kontrauzorak).
o Za širine preko 140 cm: ukupno 2,2 metra tekuća (120 cm uzorak + 100 cm kontrauzorak).
o Obrazloženje: Standardna laboratorijska ispitivanja zahtijevaju znatno manje uzorke. Zahtijevanje metraže u punoj širini u ovim dimenzijama ne služi dokazivanju kvaliteta, već predstavlja nepotrebno trošenje resursa ponuđača.
• Pomoćni materijal (Patent zatvarači): Posebno je apsurdan zahtjev za dostavljanjem 2x7 komada (ukupno 14 komada) svake vrste patent zatvarača (brizgani 8 mm, spiralni 6,5 mm i 4 mm). Nijedna akreditovana laboratorija ne zahtijeva 14 uzoraka istog zatvarača za jedan test, što ovaj zahtjev čini direktnim kršenjem načela efikasnosti.
• Čičak trake i postava: Zahtjev za 1,5 metar čičak traka svih širina (uzorak i kontrauzorak) dodatno potvrđuje da ugovorni organ nije vršio procjenu srazmjernosti dokaza u odnosu na predmet nabavke.

5.2. Zaključak na žalbeni navod: Ugovorni organ je prema članu 44. stav (3) ZJN BiH dužan da kvalifikacione uslove i dokumente za njihovo dokazivanje postavi srazmjerno predmetu nabavke. Količine definisane u tački 4.4.2. b) Izmjene TD te tačkama 13. i 15. pripadajućih Tehničkih uslova su kaznene za ponuđače, ograničavaju konkurenciju i stvaraju nepotrebne troškove koji se na kraju reflektuju na cijenu ponude, čime se direktno nanosi šteta budžetu institucije.

Zahtijevamo da se tačka 4.4.2. b) Izmjene TD broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te tačke 13. i 15. pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26 izmijene na način da se količine uzoraka svedu na razumnu mjeru koja neće finansijski iscrpljivati ponuđače u fazi kvalifikacije, čime se štiti princip aktivne konkurencije, na način da se dostavi samo po jedan uzorak gotovih proizvoda bez uzoraka i kontrauzoraka osnovnih i pomoćnih materijala od kojih je proizvod nastao, jer je predmet nabavke isporuka gotovih proizvoda.

6. Tehnološki paket za prenos znanja

Ogromna je razliku između pravnog ustupanja patenta (dozvola da se nešto koristi) i tehničke dokumentacije (uputstvo kako da se to napravi). U javnim nabavkama, a posebno prema Članu 54. ZJN BiH, ugovorni organ je dužan osigurati da tehnička specifikacija bude jasna i dostupna svima pod istim uslovima.Izjava o ustupanju patenta mora obavezno sadržavati i "Tehnološki paket za prenos znanja" (Know-how transfer package). Ukoliko MO BiH ne dostavi "Tehnološki paket za prenos znanja" svim ponuđačima, tender se mora poništiti jer ponuđači ne startaju sa iste pozicije (Povreda Člana 3. ZJN).U skladu sa pravilima za ustupanje prava na patentirane proizvode i industrijski dizajn (WIPO), te u duhu transparentne javne nabavke, „Čateks" (odnosno MO BiH kao korisnik tog odobrenja) treba dostaviti sljedeći paket tehničkih informacija:

6.1. Digitalna priprema (Vektorski fajlovi)

Registracija na WIPO-u sadrži samo vizuelni prikaz (sliku). Za industrijsku proizvodnju to je bezvrijedno. Potrebno je dostaviti:
• Monokromatski separati (8 kanala): Svaka od 8 boja mora biti dostavljena kao poseban digitalni sloj u vektorskom formatu. Bez toga, drugi proizvođač ne može gravirati valjke za štampu. Za izradu valjaka ili šablona za štampu, neophodan je izvorni vektorski fajl sa 8 razdvojenih kanala (layer-a). Ručna rekonstrukcija šare sa slike dovodi do mikro-odstupanja koja će MO BiH kasnije iskoristiti da odbije uzorak kao "neidentičan". Bez digitalnih separata, proces izrade šablona se produžava za 30–90 dana nepotrebnog dizajnerskog rada.
• Raport šare: Tačne dimenzije ponavljanja šare (npr. 640x1600 mm) kako bi se osiguralo da na uniformi nema vidljivih "prelaza" ili grešaka u slaganju dezena.

6.2. Definisanje boja (Color Standards)

"Identitet" maskime šare nije slika, već precizna hemijska i optička definicija boja.
• Spektrofotometrijske vrijednosti (LAB/LCH): Digitalne vrijednosti boja koje laboratorija očitava spektrofotometrom.
• Fizički etaloni: Uzorci tkanine („swatches") sa odobrenom bojom, koji služe kao „master" za vizuelno poređenje u svim fabrikama.
• Definicija podloge: Boje se različito ponašaju na pamuku i poliesteru. Ugovorni organ mora dostaviti specifikaciju dorade za svaku od 5 vrsta materijala.

6.3. Recepture boja i tip pigmenata (Reduktivne boje)
• Šta nedostaje: Tačan hemijski sastav mješavina boja. Vjerovatno se koriste reduktivne boje (Vat dyes) za pamuk/poliamid, ali one se ne ponašaju isto na poliesteru (laminatima).
• Zašto je to bitno: Postizanje identične nijanse na 5 različitih vrsta materijala (troslojni laminati, flis, keper) zahtijeva različite hemijske pristupe. Čateks je morao dostaviti recepture koje garantuju da će boja na kabanici (PES) izgledati isto kao na hlačama (NYCO), uz zadržavanje postojanosti na pran je i svjetlost.
• Analiza: Reduktivne boje (Vat dyes) su najkvalitetnije i najskuplje boje za pamuk/poliamid (NYCO), poznate po vrhunskoj postojanosti na pranje, svjetlost i infracrvenu (IRR) detekciju.
• Tehnološki "Know-how": Proces rada sa reduktivnim bojama zahtijeva specifičnu opremu za razvijanje boja (oksidacija, sapunanje).
• Problem laminata: Ove boje se ne mogu direktno koristiti na 100% poliesterskim kabanicama i laminatima. Ako MO BiH traži identičnu boju na svim materijalima, morao je definirati kako postići tu istu nijansu reduktivnim bojama na pamuku i disperznim bojama na poliesteru.

6.4. Potvrda kompleksnosti šare (Preklapanje boja)

• Problem "mokro na mokro": U tekstilnoj štampi (rotositotiska), preklapanje boja stvara nove nijanse. Ako ponuđač nema originalni redoslijed šablona i vektorsku separaciju, on ne može znati koja boja ide preko koje da bi dobio taj specifičan "drugačiji izgled" na mjestima preklapanja.

• Subjektivnost ocjene: MO BiH može odbiti uzorak jer nijansa na mjestu preklapanja nije pogođena, iako su osnovne boje (etaloni) ispravne.

• Definicija etalona: Budući da se nijansa mijenja ovisno o mjestu na šari, MO BiH mora definirati na kojim koordinatama se vrši mjerenje boje spektrofotometrom (tamo gdje je boja "čista", a ne gdje je preklopljena).

6.5. Tehnologija NIR Reemisije (Infracrvena zaštita) - Specifikacije po slojevima

Budući da se zahtijevaju specifične vrijednosti NIR reemisije (nevidljivost u mraku pod IC uređajima), to se postiže posebnim pigmentima u boji.

• Receptura pigmenata: Tehnička specifikacija koje se vrste boja koriste da bi se postigao NIR efekat na 100% poliesteru (laminatu), jer standardne boje za pamuk tu ne rade.

• Tehnološki list dorade: Redoslijed nanošenja boja i temperatura fiksiranja, jer to direktno utiče na NIR spektar.

• Zašto je to bitno: Postizanje zadatih vrijednosti IR remisije na 100% poliesteru je ekstremno teško. Bez informacije koje tačno IRR aditive koristiti, novi ponuđač će pasti na laboratorijskom testu nevidljivosti (NIR), čak i ako mu boja vizuelno izgleda pogođeno.

6.6. Specifikacija za laminirane materijale

Materijal sirovinskog sastava 100% poliester (laminat), ima drugačiju moć upijanja i refleksije od poliamid/pamuka.

Direktna ili Transferna tehnologija: Uputstvo da li se na laminatima radi direktna štampa ili transferna štampa, te kako osigurati da maskima šara na jakni (laminat) izgleda identično onoj na hlačama (pamuk). Bez ovih informacija, nemoguće je ispuniti zahtjev o "identičnosti" kompleta.

6.7. Specifičnost oznaka OS BiH (Latinično i ćirilično pismo)

Ubačeni dijelovi oznake OS BiH su 50% latinično pismo i 50% ćirilično pismo. Ovo dodatno usložnjava grafičku pripremu.

Ovi detalji su često mikro-veličine ugrađeni u samu šaru (tzv. "skriveni logo"). Bez originalnog vektorskog fajla, nemoguće je ručno precrtati šaru tako da ovi tekstualni elementi ostanu čitljivi i na ispravnim pozicijama raporta.

6.8. Zaključak na žalbeni navod:

Ugovorni organ je priložio Izjavu o ustupanju prava na patent, ali je propustio obezbijediti Tehnički transferni paket (Know-how), čime je prekršio član 54. ZJN BiH. Formalno pravo na dezen bez pratećih monokromatskih vektorskih separata za 8 boja, receptura za reduktivne boje i IRR pigmente, te specifičnih hodograma za 5 različitih vrsta materijala (posebno za 100% poliesterske laminate), predstavlja neupotrebljivu informaciju za nove ponuđače.

Bez ovih podataka, rok od 90 dana za izradu uzoraka je tehnološki neizvodiv, jer se ponuđač prisiljava na proces 'obrnutog inženjeringa' koji je podložan greškama. Zahtijevamo da Ugovorni organ, u skladu sa odobrenjem vlasnika patenta, učini dostupnim kompletan tehnološki proces štampe i dorade, kako bi se osigurao stvarni, a ne deklarativni jednak tretman svih ponuđača (Član 3. ZJN).

7. Kontinuitet nezakonitog postupanja i potvrđena pravna praksa URŽ-a

7.1. Rješenje URŽ-a od 23.04.2025. godine

Bitno je istaći da je Ured za razmatranje žalbi, usvojio žalbene navode Žalioca svojim Rješenjem broj: JN2-01-07-1-553-6/25 od 23.04.2025. godine. Ovim rješenjem je potvrđeno da su netransparentni procesi razvoja i "zarobljavanje" tehničke dokumentacije kod jednog ponuđača u suprotnosti sa temeljnim principima ZJN BiH.

7.2. Pravili apsurd - Zloupotreba registracije dizajna (WIPO DM/225932)

Dokumentacija WIPO potvrđuje da je Čateks d.d. dana 21.12.2022. registrovao dizajn "Cloth" pod brojem DM/225932, sa važnošću za teritoriju Bosne i Hercegovine.
• Argument za žalbu: Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji (TU broj: 11-02-3-712-4/20 od 04.03.2020. godine) propisuje šaru koja je identična ovom dizajnu i proglašava šaru državnim rješenjem nastalim „bilateralnom saradnjom". Međutim, Čateks d.d. je dizajn registrovao tek 2022. godine, dok se ista šara u OS BiH koristi i razvija od 2019. godine.
• Uskraćivanje fajlova: MO BiH postavlja uslov „identičnosti" koji je fizički i tehnološki nemoguće ispuniti bilo kome osim firmi koja je te fajlove kreirala (Čateks d.d.), čime se krši Član 3. ZJN BiH. Ugovorni organ je kroz Izmjene TD pokušao simulirati transparentnost prilažući „Izjavu o ustupanju patenta", ali je suštinski zadržao sve elemente monopola:
o Uskratio je digitalne alate (Screens/Separations) bez kojih je patent neupotrebljiv,
o Dozvolio je privatnu zaštitu (WIPO) državne šare od strane jednog ponuđača.
• Pravna povreda: Ovo ukazuje na to da je Ugovorni organ dozvolio privatnom subjektu da naknadno "zaključa" državno vlasništvo (šaru OS BiH) kao svoj privatni patent. Činjenica da privatna kompanija štiti dizajn tri godine nakon što ga je država uvela u upotrebu dokazuje da je Ugovorni organ prepustio kontrolu nad strateškom opremom privatnom subjektu. Time je prekršen Član 3. ZJN BiH (načelo integriteta) i Član 52. ZJN BiH (sukob interesa).

7.3. Priznanje monopola kroz Izmjenu TD

• Uvrštavanje „Izjave o ustupanju patenta" u Izmjenu TD broj: JN1 11-03-26-142-166/24 predstavlja direktno priznanje Ugovornog organa da su prethodni navodi Žalioca, potvrđeni navedenim Rješenjem URŽ-a, bili tačni. Ugovorni organ ie godinama provodio nabavke na bazi dokumentacije koja je u isključivom vlasništvu i tehnološkom posjedu kompanije „ČATEKS" d.d. Čakovec, što je „Ćateksovim dopisom Zajedničkom štabu OS BiH od 15.10.2019. godine", priloženom „Ćateksovom Izjavom od 13.10. 2025. godine" u posljednjoj Izmjeni TD broj: JN1 11-03-26-142¬166/24. kao i dokumentom "WIPO DESIGN

7.4. Nastavak opstrukcije uprkos odluci URŽ-a

Iako je URŽ svojim Rješenjem broj: JN2-01-07-1-553-6/25 od 23.04.2025. godine već jednom sankcionisao ovakav pristup, Ugovorni organ ponavlja istu povredu. Činjenica da MO BiH i dalje uskraćuje izvorne vektorske fajlove (native vector files), a nudi samo formalnu "Izjavu o patentu" bez tehnološkog paketa (know-how), dokazuje namjeru da se izigra odluka URŽ-a i zadrži povlašten položaj grupe ponuđača „KOTEKS" d.o.o. Tešanj i „ČATEKS" d.d. Čakovec.

7.5. Sukob interesa i monopolističko uskraćivanje materijala (član 3. i 52. ZJN BiH)

Sukob interesa jasno se vidi iz dokumenta u prilogu, „Čateksov dopis Zajedničkom štabu OS BiH od 15.10.2019. godine", a koji smo između ostalih snimili prilikom uvida u dokumentaciju MO BiH koji je održan 01.09.2020. godine u prostorijama MO BiH sa ciljem da se predstavnicima našeg tadašnjeg člana grupacije „Tekstilna industrija d.o.o. Mostar" pojasne određene nejasnoće vezane za nabavku u Ograničenom postupku „Nabavka odjevnih predmeta iz sastava kompleta nove terenske uniforme OS BiH, broj: 723-2-1-173/20" a u kojem je Ugovorni organ provodio nabavku uniformi za OS BiH po praktično identičnom TU.Tada je Ugovorni organ svu svoju energiju usmjerio na objašnjavanje i dokazivanje da je tehnička dokumentacija za tadašnji, a samim time i za sadašni postupak JN urađena kroz bilateralnu saradnju. uz pomoć Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Neosporna je činjenica da su MO BiH i MO RH po navedenom pitanju imali određenu bilateralnu saradnju iz koje MO RH omogućava kompaniji iz RH da uđe i na tržište BiH , ali isto tako pažljivom analizom predmetnog dopisa neopspoma je i činjenica da je ČATEKS", d.d. Čakovec, za potrebe Ugovornog organa razvio sve osnovne tkanine, kao i maskirnu šaru OS BiH, pri čemu ČATEKS", d.d. Čakovec, Ministarstvu odbrane BiH niie ustupio sve relevantne fajlove iz razvoja za proizvodnja iste eventualno u nekoj dragoj kompaniji, čime je nakon toga ČATEKS". d.d. Čakovec kako u tadašnjoj, tako i u svim narednim nabavkama doveden u povlašten položaj u odnosu na sve druge eventualne ponuđače, a što jasno sugerira da je tada, a i sada postoji određena namjera od strane organizatora javne nabavke da se preferira određeni dobavljač ili grupacija, a to ie upravo grupa ponuđača „KOTEKS" d.o.o. Tešanj i "ČATEKS", d.d. Čakovec, a što smo mi detaljno obrazložili u našoj Žalbi.Žalilac ukazuje na eklatantan primjer sukoba interesa i zloupotrebe "bilateralne saradnje" koji rezultira potpunom blokadom tržišta:

• Kontinuitet sukoba interesa: Neosporna je činjenica (potvrđena Čateksovim dopisom od 15.10.2019.) da je kompanija „ČATEKS" d.d. razvila šaru i 5 vrsta materijala za potrebe MO BiH. Prema članu 52. ZJN BiH, lica koja su učestvovala u pripremi tehničke dokumentacije ne smiju biti ponuđači, niti biti u dogovoru sa ponuđačima, ako se time narušava konkurencija. Učešćem u konzorciju sa firmom „KOTEKS" d.o.o. Tešanj u prethodnim postupcima (Obavještenje o nabavci broj: 723-2-1-173-3¬221/20 objavljenom na Portalu E-nabavki 11.08.2020. godine i dr), gdje je nakon provedenog postupka ovoj grupaciji dodijeljen posao vrijedan 6.167.810,47 KM, Čateks je iskoristio poziciju kreatora specifikacija za sticanje materijalne koristi, što predstavlja trajni sukob interesa koji se proteže i na ovaj postupak.

• Odbijanje prodaje materijala - Tržišna blokada: Kao jedini posjednik tehnologije razvijene kroz "bilateralnu saradnju", „ČATEKS" d.d. sistematski odbija prodati materijale bilo kojem drugom ponuđaču osim firmi „KOTEKS" d.o.o. Tešanj. Time je „bilateralna saradnja" MO BiH i MO RH pretvorena u privatni monopol dvije firme.

• Obaveza Ugovornog organa: Budući da je projekat nove uniforme nastao uz podršku državnih institucija (bilateralna saradnja), Ugovorni organ je dužan osigurati da svi zainteresovani ponuđači mogu pod identičnim uslovima i cijenama kupiti materijal od proizvođača koji je tu šaru razvio.

o Ako MO BiH ne može obezbijediti da „ČATEKS" d.d. isporuči materijal za uzorke i finalnu proizvodnju, svim zainteresovanim stranama pod jednakim tržišnim uslovima, onda je tenderska dokumentacija diskriminatorna.

o Ugovorni organ ne smije dozvoliti da se resursi nastali državnom saradnjom koriste kao alat za ucjenu drugih ponuđača.

U konkretnom postupku, Ugovorni organ nije poduzeo nijednu radnju da neutrališe prednost 'Čateksa' d.d., niti je osigurao da ostali ponuđači mogu kupiti materijal nastao bilateralnom saradnjom između MO BiH i MO RH. Naprotiv, uskraćivanjem vektorskih fajlova i

dozvoljavanjem monopolističkog ponašanja, MO BiH direktno saučestvuje u kršenju Člana 52. ZJN BiH.

7.6. Zaključak na žalbeni navod

Ugovorni organ ignoriše pravosnažno utvrđeno stanje iz Rješenja URŽ broj: JN2-01-07-1-553-6/25 od 23.04.2025. godine. Neosporno je da je „ČATEKS" d.d. za potrebe Ugovornog organa razvio sve tkanine i maskimu šaru, ali nikada nije ustupio relevantne fajlove za proizvodnju materijala u drugim kompanijama.

Zahtijevamo da URŽ BiH sankcioniše ovakvo uporno kršenje zakona i naloži Ugovornom organu da, u skladu sa obavezama iz bilateralne saradnje na koju se poziva, preuzme i učini dostupnim svim ponuđačima kompletne proizvodne parametre (vektore, recepture i hodograme), čime bi se konačno prekinuo višegodišnji monopol.Ugovorni organ mora svim ponuđačima dostaviti kompletnu tehnologiju (know-how) kako bi drugi proizvođači mogli proizvesti materijal, kao i pismenim putem garantovati da će „ČATEKS" d.d. isporučiti materijal svakom zainteresovanom ponuđaču pod jednakim tržišnim uslovima. Svako drugo postupanje ie direktna povreda člana 3. ZJN BiH i pogodovanje isključivo jednom konzorciju.

8. Kontrola kvaliteta - Ograničiti kontrole isključivo na prijem gotovih proizvoda

Ugovorni organ je propisao procedure kontrole kvaliteta koje izlaze iz okvira kontrole gotovog proizvoda, čime direktno interveniše u tehnološki proces proizvodnje ponuđača. Takvi zahtjevi su u suprotnosti sa članom 3. i članom 54. ZJN BiH, jer stvaraju neopravdane prepreke i nameću nesrazmjerne obaveze ponuđaču. Kontrola kvaliteta u nabavci roba mora biti ograničena na prijem gotovih proizvoda, pri čemu se usklađenost dokazuje važećim laboratorijskim atestima akreditovanih tijela, a ne subjektivnim procjenama komisija u pogonima ponuđača. Svako odstupanje od ovog principa predstavlja kršenje principa srazmjernosti iz člana 7. Uputstva za pripremu TD.

Uvođenje "bezbrojnih kontrola" tokom procesa izrade, a prije same isporuke, često služi kao mehanizam pritiska ili sredstvo za eliminaciju nepoželjnih ponuđača.
• Član 54. stav (2) - Tehničke specifikacije i prepreke nadmetanju
Argument: Prekomjerne kontrole u pogonima ili tokom međufaza proizvodnje (koje nisu standardni dio kontrole gotovog proizvoda) predstavljaju "stvaranje neopravdanih prepreka nadmetanju". Ugovorni organ treba zanimati isključivo da li gotova uniforma odgovara parametrima iz TU, a ne
kako teče svaka faza u fabrici.
• Član 3. stav (1) - Principi jednakog tretmana i nediskriminacije
Argument: Ako ugovorni organ propiše kontrole koje zahtijevaju stalno prisustvo njihove komisije u pogonima ponuđača, on direktno krši princip ekonomičnosti i efikasnosti. Takve kontrole su diskriminatorne jer ponuđačima koji su geografski udaljeni (npr. van granica BiH ili u drugim gradovima) nameću dodatne troškove i logističke probleme koje lokalni ili "preferiram" ponuđači nemaju.
• Član 2. stav (1) tačka d) - Definicija ugovora o javnoj nabavci robe
Argument: Predmet nabavke je roba (gotov proizvod). Prema ZJN, kontrola usklađenosti robe viši se u momentu kvantitativno-kvalitativnog prijema. Svako uplitanje u tehnološki proces ponuđača izlazi iz okvira ugovora o nabavci robe i ulazi u sferu kontrole procesa, što nije predviđeno tenderskom dokumentacijom za robe "sa police" ili robe koje se izrađuju prema standardnim TU.
• Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda

Član 7. (Srazmjernost): Kontrole kvaliteta moraju biti srazmjerne riziku i vrijednosti nabavke. Traženje višestrukih provjera (npr. provjera sirovog materijala, pa provjera krojenja, pa provjera šivenja) za uniformu koja se na kraju svakako testira u laboratoriji je nesrazmjeran zahtjev koji troši resurse i ponuđača i ugovornog organa. . Tačka 14. TU broj: 11-02-3-98-3/26 i tačka 16. TU broj: 11-02-3-98-4/26 – "Subjektivna verifikacija"
Povreda Člana 53. stav (3): TD mora biti jasna. Ako ugovorni organ može mijenjati proizvod tokom "kontrola" u toku izrade, onda TD nije jasna u startu. To znači da ponuđači licitiraju cijenu za nešto što se može promijeniti voljom komisije Ugovornog organa.

8.1. Zaključak za žalbeni navod

S obzirom da se radi o nabavci robe (gotovog proizvoda), kontrola mora biti ograničena na prijem gotovih proizvoda (Član 2. ZJN). Miješanje u tehnološki proces ponuđača predstavlja neopravdanu prepreku i zloupotrebu diskrecionog prava.

9. Nepotpuna implementacija Rješenja URŽ BiH - Prikrivena diskriminacija u TU

Iako je Ugovorni organ u novim TU (broj: 11-02-3-98-3/26) formalno izbrisao zahtjev da laboratorije moraju biti „iz BiH ili EU", u istom dokumentu na str. 57 zadržao je formulacije koje favorizuju dosadašnjeg dobavljača kroz specifične metode ispitivanja koje nisu u potpunosti usklađene sa principom ekvivalentnosti iz člana 54. ZJN BiH. Žalilac ukazuje da Ugovorni organ i dalje pokušava kroz tehničke parametre (npr. postojanost boje i sirovinski sastav) ograničiti konkurenciju na način koji je URZ već ranije ocijenio kao nedopušten.

10. Netransparentna kontrola kvaliteta (Verifikacija modela):

U oba TU (tačke 14. i 16.), Ugovorni organ zadržava pravo da nakon "verifikacije početnog modela" ili "ergonomskog testa" vrši izmjene u dizajnu i mjerama.Nelogičnost: Ponuđač ne može formirati cijenu za proizvod čije se mjere i dizajn mogu mijenjati nakon predaje ponude. Ovo stvara prostor za subjektivnu eliminaciju ponuđača.

11. Analiza TU za terensku uniformu (11-02-3-98-3/26)

11.1. Restriktivni sirovinski sastav, Tačka: 4.1.2. Kvalitet materijala za izradu jakne za hladno i kišno vrijeme, tabele "Kvalitet materijala za izradu vanjske jakne (nadjakne)" i "Kvalitet materijala za izradu unutrašnje jakne (podjakne)", tabela "4.3.2. Kvalitet materijala za izradu jakne (ljetna jakna)" i tabela "4.4.2. Kvalitet materijala za izradu pantalona":
• Nejasnoća: Zahtijeva se mješavina sa tolerancijom od samo ± 3%. U tekstilnoj industriji, ovakva preciznost, u kombinaciji sa specifičnom težinom i prekidnom silom, direktno ukazuje na jednog specifičnog proizvođača tkanine.
• Zahtjev: Tražimo brisanje fiksnih procentualnih udjela i omogućavanje šireg opsega u skladu sa standardom EN ISO 20471 ili NATO standardima.
11.2. Kontradiktornost postojanosti obojenja, Tačka: 4.1.2. Kvalitet materijala za izradu jakne za hladno i kišno vrijeme, tabele "Kvalitet materijala za izradu vanjske jakne (nadjakne)" i "Kvalitet materijala za izradu unutrašnje jakne (podjakne)", tabela "4.3.2. Kvalitet materijala za izradu jakne (ljetna jakna)" i tabela "4.4.2. Kvalitet materijala za izradu pantalona":
• Nelogičnost: Ugovorni organ zahtijeva postojanost na svjetlost ocjene 5, dok istovremeno zahtijeva ekstremno visoku postojanost na pranje i znojenje (ocjene 4-5). Ovakav balans parametara je vještački postavljen kako bi odgovarao isključivo jednom tipu dorade materijala.

12. Pokušaj obmane i simuliranog uklanjanja diskriminatornih uslova (Zloupotreba ekoloških oznaka)Iako je Ugovorni organ formalno izmijenio tendersku i tehničku dokumentaciju u dijelu

koji se odnosi na izričito zahtijevanje „Oeko-Tex Standard 100" certifikata (ili ekvivalenta), uvidom u novu verziju Tehničkih uslova (TU) i zahtjeve za laboratorijsko ispitivanje, jasno je da je isti uslov ostao „prepakovan" u specifične granične vrijednosti i parametre koji su preuzeti isključivo iz navedenog privatnog standarda.

OBRAZLOŽENJE:

12.1. Kršenje Člana 54. ZJN BiH (Tehničke specifikacije)

Ugovorni organ je u TU broj: 11-02-3-98-3/26, tačka 13.2. (Obaveze ponuđača prilikom dostavljanja ponude), između ostalog naveo sljedeće: „Ponuđač se obavezuje da uz ponudu dostavi izjavu o prihvatanju postupka kontrole kvaliteta u svim fazama procesa proizvodnje, kao i izjavu da pri prevlačenju elastičnih poliamidnih i poliesterskih pletiva će koristiti hemikalije proizvođača koje nisu štetne za kožu, ne sadrže balogen i omogućavaju proizvodnju u skladu sa REACH regulativom EC 1907/2006" .., čime je praktično propisao listu hemikalija i granične vrijednosti (npr. za slobodni formaldehid, teške metale, ftalate i dr.) koje do u detalj odgovaraju limitima iz „Oeko-Tex Standard 100" za Klasu II (proizvodi u dodiru s kožom).
• Problem: Ugovorni organ ponovo koristi tehničku specifikaciju koja upućuje na konkretan privatni certifikat, čime krši stav (9) Člana 54. ZJN BiH.
• Prikrivena diskriminacija: Ovakvim „prepakovanjem" Ugovorni organ pokušava izbjeći ranije žalbene navode, ali suštinski zadržava uslov koji favorizuje jednog ponuđača (konzorcij Koteks-Čateks) koji već posjeduje ove certifikate i laboratorijske izvještaje usklađene s tim specifičnim limitima.

12.2. Neprimjerenost zahtjeva u fazi pretkvalifikacije

Zahtijevanje dokaza o ispunjenosti ovih parametara u fazi pretkvalifikacije predstavlja dodatno neopravdano usložnjavanje postupka.
• Ponuđači su prisiljeni raditi skupa i kompleksna ekotoksikološka ispitivanja na pet vrsta materijala prije nego što uopšte znaju da li će biti pozvani da dostave finansijsku ponudu.
• Ovo je direktno u suprotnosti sa Rješenjem URŽ broj: JN2-03-07-1-3075-7/23, kojim se sankcioniše bespotrebno usložnjavanje i nametanje troškova ponuđačima u ranoj fazi postupka.

12.3. Nedostupnost metoda ispitivanja

Ugovorni organ propisuje parametre, ali ne navodi akreditovane metode ispitivanja prema BAS/EN/ISO normama koje su opšteprihvaćene u BiH, već ostavlja prostor za slobodnu procjenu ili primjenu internih metoda privatnih certifikacijskih tijela.

12.4. Zaključak na žalbeni navod:

Naglašavamo da su parametri poput "pH vrijednosti" ili "formaldehida" već pokriveni standardnim ispitivanjima materijala i da njihovo izdvajanje u posebnu listu (koja kopira Oeko-Tex tabelu) služi isključivo kao administrativna barijera. Direktiva 2014/24/EU striktno ograničava korištenje eko-oznaka na način koji onemogućava konkurenciju.

Ugovorni organ je postupio neetički, pokušavajući da „kozmetičkom" izmjenom teksta zadrži diskriminatomi uslov. Takvo postupanje predstavlja svjesno dovođenje ponuđača u zabludu i kršenje principa jednakog tretmana iz Člana 3. ZJN BiH.

Ugovorni organ propisuje parametre, ali ne navodi akreditovane metode ispitivanja prema BAS/EN/ISO normama koje su opšteprihvaćene u BiH, već ostavlja prostor za slobodnu procjenu ili primjenu internih metoda privatnih certifikacijskih tijela.

Tražimo da se ovi prikriveni zahtjevi koji asociraju na Oeko-Tex u potpunosti izbrišu ili da se usklade isključivo sa minimalnim zakonskim zahtjevima iz REACH uredbe (Uredba (EZ) br. 1907/2006).

13. Ugovorni organ prebacuje nepoznat finansijski teret na dobavljača

Ugovorni organ je u Tehničkom uslovu (TU) za čizme, broj: 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine, u tački 12.3. (Kontrola kvalitete kod preuzimanja robe od dobavljača), propisao proceduru naknadnog laboratorijskog ispitivanja uzoraka. Budući da cijene usluga akreditovanih laboratorija nisu fiksne niti pod kontrolom dobavljača, on ne može precizno formirati cijenu ponude, što je osnovni preduslov za fer takmičenje.Žalilac osporava zakonitost sljedeće rečenice u navedenoj tački: „Sve troškove laboratorijskih ispitivanja snosi dobavljač."

OBRAZLOŽENJE:

13.1. Povreda člana 3. ZJN (Princip transparentnosti i jednakog tretmana):

Propisivanjem obaveze da dobavljač snosi troškove laboratorijskog ispitivanja koje provodi treća strana (akreditovana laboratorija) po izboru i nalogu Ugovornog organa, ponuđači se dovode u stanje pravne i finansijske nesigurnosti. U trenutku pripreme ponude, ponuđač ne posjeduje informaciju o tačnoj cijeni tih ispitivanja, čime je onemogućen da sačini objektivnu i uporedivu prodajnu cijenu.

13.2. Povreda člana 54. ZJN (Tehnička i profesionalna sposobnost):

Ugovorni organ ima pravo zahtijevati dokaze o kvalitetu (certifikate, izvještaje o ispitivanju) kao uslov za učešće ili uz isporuku robe. Međutim, naknadna kontrola koju inicira Ugovorni organ nakon potpisivanja ugovora predstavlja njegov operativni trošak upravljanja ugovorom. Prebacivanje tog troška na dobavljača predstavlja direktno, nepredviđeno smanjenje ugovorene cijene.

13.3. Praksa Ureda za razmatranje žalbi (URŽ):

Dosadašnja praksa URZ-a ukazuje na to da su odredbe koje nameću "neograničene i neodređene troškove" trećih lica ponuđačima neprihvatljive. Ugovorni organ može predvidjeti da troškove snosi dobavljač isključivo u slučaju da laboratorijski nalaz bude negativan (tj. da roba ne odgovara TU), ali ne može paušalno prebaciti troškove redovne kontrole ispravne robe na privatni subjekt.

13.4. Zaključak na žalbeni navod:

Zahtijevamo da se iz tačke 12.3. TU broj: 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine., briše rečenica: „Sve troškove laboratorijskih ispitivanja snosi dobavljač.", te da se troškovi kontrolnih ispitivanja koja inicira Ugovorni organ predvide kao obaveza Ugovornog organa, osim u slučaju isporuke neadekvatne robe.

14. Analiza TU za terenske čizme (11-02-3-98^1/26)
14.1. Hibridni zahtjevi (Standardi 2022 vs. Specifikacija):

Nelogičnost: Iako se u uvodu poziva na EN ISO 20347:2022, Ugovorni organ u tabelama (str. 5, 6,12 i 19) propisuje vrijednosti koje nisu predviđene tom normom. Na primjer, zahtjevi za otpornost na vodu (WRU/WPA) i paropropusnost su postavljeni iznad nivoa koji norma definiše kao standardne, čime se onemogućava laboratorijsko ispitivanje prema zvaničnim metodama.

14.2. Kritična nelogičnost Gornjišta (Koža):
• Problem: Zahtijeva se da koža bude hidrofobirana (odbija vodu), ali sa koeficijentom paropropusnosti koji je karakterističan za nezaštićenu, poroznu kožu.
• Zaključak: Ova dva zahtjeva su u direktnom fizičkom sukobu. Materijal koji je toliko paropropusan ne može zadržati traženu vodoodbojnost, što je direktna povreda Člana 54. stav (9) ZJN BiH.

14.3. Nepreciznost tehničkih zahtjeva za đon:
Nejasnoća: Opis đona ne definiše jasno odnos između poliuretana (PU) i gume u brizganom sistemu, niti definiše standardne vrijednosti za habanje koje su u skladu sa novom normom iz 2022. godine.14.4. Povreda principa transparentnosti (Ergonomski test)
U tački 16. novih TU za Čizme, Ugovorni organ zadržava pravo da nakon „ergonomskog testa" viši izmjene u dizajnu i mjerama. Ovakva odredba je nedopustiva jer predmet nabavke čini "pokretnom metom". Ponuđač ne može formirati cijenu niti garantovati kvalitet ako Ugovorni organ ima diskreciono pravo da nakon otvaranja ponuda mijenja tehnički opis proizvoda.
14.5. Neusklađenost sa standardima EN ISO
Uvidom u TU 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine, ukazujemo na grubu neusklađenost sa standardima EN ISO 20344/20345/20347 iz 2022. godine (koji su u BiH prihvaćeni kao BAS EN ISO 20344/20345/20347.• Kontradiktornost klasifikacije: Ugovorni organ u TU miješa zahtjeve za bezbjednosnu obuću (EN ISO 20345) i radnu obuću (EN ISO 20347) bez jasnog razgraničenja kategorija zaštite. Ovakav "hibridni" opis onemogućava laboratorijsko ispitivanje prema jedinstvenoj, važećoj normi.• Nelogičnost parametara Gornjišta (Koža): Zahtijevana ekstremno visoka paropropusnost (iznad standarda EN ISO 20347) uz istovremenu visoku hidrofobiranost kože (otpornost na vodu) praktično onemogućava konkurenciju, jer takve parametre može zadovoljiti samo jedan, strogo određeni proizvođač sirovine, čime se krši Član 54. ZJN BiH.
• Pozivanje na zastarjele metode: Dok dostavljeni standardi nose oznaku 2022, Ugovorni organ u tabelama TU 2026 i dalje koristi referentne metode iz povučenih standarda (npr. ISO 20344:2011), što dovodi do nemogućnosti ponuđača da dostave važeće ateste akreditovanih laboratorija.

15. ŽALBENI ZAHTJEV

Na osnovu svih gore navedenih dokaza, činjenica i pravnih osnova, Žalilac zahtijeva od Ureda za razmatranje žalbi BiH da donese Rješenje kojim će:
1. Usvojiti žalbu kao osnovanu u cijelosti;
2. Poništiti Izmjene tenderske dokumentacije broj: JN1 11-03-26-142-121/24 zbog apsurdnog i procesno neizvodivog roka za dostavu zahtjeva (20.03.2025. godine), čime je narušena pravna sigurnost i integritet postupka;

3. Naložiti usklađivanje rokova isporuke sa realnim tehnološkim ciklusom proizvodnje specifičnih materijala na minimalno 180 (stotinuosamdeset) dana;
4. Naložiti Ugovornom organu da iz faze pretkvalifikacije ukloni zahtjev za dostavu uzoraka i kontaruzoraka gotovih proizvoda i osnovnih i pomoćnih materijala od kojih je proizvod nastao kao i laboratorijskih atesta za 5 vrsta materijala, jer isti predstavlja nesrazmjeran ekonomski teret i faktor odvraćanja konkurencije u ovoj fazi;
5. Naložiti smanjenje količina uzoraka na razumnu mjeru koja neće finansijski iscrpljivati ponuđače u fazi kvalifikacije, čime se štiti princip aktivne konkurencije, na način da se dostavi samo po jedan uzorak gotovih proizvoda bez uzoraka i kontrauzoraka osnovnih i pomoćnih materijala od kojih je proizvod nastao, jer je predmet nabavke isporuka gotovih proizvoda;
6. Naložiti dostavljanje kompletnih digitalnih alata, prvenstveno monokromatskog vektorskog prikaza šare za svaku od 8 boja pojedinačno (tzv. screens), bez kojih je reprodukcija šare tehnološki neizvodiva za bilo kojeg ponuđača osim favorizovanog konzorcija;
7. Naložiti dostavu ispravnih LAB koordinata i NIR vrijednosti koje odgovaraju stvarnim i mjerljivim parametrima šare, a ne onima koji služe isključivo za laboratorijsku eliminaciju novih ponuđača;
8. Poništiti zahtjeve za identičnošću bojenja u preklopima slojeva šare, s obzirom na dokazanu tehnološku nemogućnost postizanja istih bez digitalnih separacija, čime se onemogućava diskriminacija ponuđača na bazi vizuelne ocjene preklopa;
9. Naložiti Ugovornom organu da otkloni sukob interesa kompanije „ČATEKS" d.d. na način da osigura jednaku dostupnost materijala i tehnologije {know-how) svim ponuđačima pod identičnim tržišnim uslovima;
10. Poništiti diskriminatorne odredbe koje se odnose na kontrolu kvaliteta unutar proizvodnih pogona ponuđača tokom procesa izrade, te istu ograničiti isključivo na prijem gotove robe;
11. Naložiti Ugovornom organu da koriguje zahtjeve fiksnih procentualnih udjela u sirovinskom sastavu materijala i omogući širi opseg u skladu sa standardom EN ISO 20471 ili NATO standardima.
12. Brisati odredbe koje Ugovornom organu daju diskreciono pravo na subjektivnu izmjenu dizajna nakon otvaranja ponuda, čime se krši princip fiksnosti i nepromjenjivosti tenderskih uslova;
13. Poništiti tehničke zahtjeve koji su "prepakovani" iz privatnog Oeko-Tex standarda, te naložiti njihovo usklađivanje isključivo sa zakonskim normama (poput REACH uredbe);
14. Naložiti da se iz tačke 12.3. TU broj: 11-02-3-98-4/26 briše rečenica: „Sve troškove laboratorijskih ispitivanja snosi dobavljač.";
15. Izmijeniti Tehničke uslove za čizme u dijelovima gdje su propisani hibridni i neprimjenjivi parametri nastali miješanjem standarda za tekstil i obuću, te naložiti striktnu primjenu važećih normi EN ISO 20347:2022;
16. Naložiti Ugovornom organu poništenje predmetnog postupka u cijelosti radi otklanjanja svih sistemskih nedostataka i ponovnog pokretanja zakonitog postupka nabavke;
17. Naložiti povrat uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 15.000,00 KM.

Zaključak:

S obzirom na sve navedeno, a posebno na činjenicu da Ugovorni organ od samog početka postupka favorizuje jednu grupaciju ponuđača kroz uskraćivanje ključnih tehničkih informacija (digitalnih separacija i preciznih receptura bojenja) i nametanje neprovodivih uslova, smatramo da je usvajanje ove žalbe jedini način da se zaštiti integritet Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH i osigura namjensko trošenje budžetskih sredstava. Svako drugo postupanje značilo bi direktno odobravanje monopola i sistemskog kršenja Zakona o javnim nabavkama BiH.

U Izjašnjenju na žalbene navode, ugovorni organ navodi sljedeće:

"U cilju donošenja zakonite odluke po žalbi kandidata KM Trade doo Visoko, broj: 202/26, uvidom u spis predmeta koji se vodi kod Ugovornog organa, u odnosu na žalbene navode zakonski postupak, utvrđeno je žalba u potpunosti nesnonava.

Polazeći od prvog žalbenog navoda u kojem žalioc izjavljuje sljedeće:
"Nejasna i dvosmislena tenderska dokumentacija-Povreda člana 53. stav (3) ZJNBiH Ugovorni organ je objavio dva dokumenta pod nazivom „Izmjena TD" koji su u direktnoj logičkoj i kronološkoj kontradikciji:

- Izmjena br. JNI 11-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine, dok
- Izmjena br. JNI 11-03-26-142-121/24 nosi datum 17.02.2026. godine.

Prema pravilima kancelarijskog poslovanja, akt sa većim brojem protokola (166) mora nastati nakon akta sa manjim brojem (121). U konkretnom slučaju, dokumentacija je kontradiktorna jer je "mlađi" protokolarni broj datiran kasnije, što kod potencijalnih ponuđača stvara potpunu konfuziju o tome koji je dokument važeći. Ovakvim postupanjem Ugovorni organ je prekršio imperativnu odredbu člana 53. stav (3) ZJN BiH koja propisuje da TD mora biti jasna i nedvosmislena".

Nije tačna tvrdnja žalitelja da je Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142421/24 je od dana 17.02.2026 nego je ta izmjena iz 2025 godine. Što dokazujemo u prilogu akata. Žalioc navodi da su objavljene dvije izmjene tenderske dokumentacije (br. 166/24 i br. 121/24) koje su po njegovom tumačenju u logičkoj i hronološkoj kontradikciji, te da je time povrijeđen član 53 stav (3) ZJN BiH.

Naime, Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-121/24 je od dana 17.02.2025. godine, koja je prethodila posljednjoj važećoj Izmjeni tenderske dokumentacije broj: JNI 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine. Posljednjom izmjenom jasno je preciziran i objedinjen važeći tekst tenderske dokumentacije.

Na Portalu javnih nabavkiBiH jasno je vidljivo da je dokument broj: JNI 11-03-26-142421/24 nosi datum 17.02.2025. godine (a ne 2026!) sa rokom za dostavu zahtjeva za učešće dana 20.03.2025. godine do 12:00 sati.
Posljednja važeća Izmjena TD broj: JNI 1-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine, produžava se rok za dostavu zahtjeva za učešće na 90 dana, računajući od objave ove izmjene, i on je 20.05.2026. godine, a ne onako kako je žalilac izjavljuje.

Bez obzira na gore navedeno napominjemo da broj protokola akta ne predstavlja kriterij važenja dokumenta, niti je redoslijed važenja uslovljen numeričkim slijedom protokola, već datumom objave i sadržajem posljednje Izmjene TD br. JNI 11-03-26-1424 66/24 od 05 02 2026 godine. U konkretnom slučaju ne postoji pravna niti faktička kontradikcija, jer je posljednja objavljena Izmjena br. JNI 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine, jasno definisala važeće uslove postupka, čime je ispoštovana odredba člana 53. stav (3) ZJN BiH da tenderska dokumentacija mora biti jasna i nedvosmislena. Žalilac pogrešno tumači kancelarijsko-protokolarna pravila kao normu materijalnog prava, što nema uporište u Zakonu o javnim nabavkama BiH- (u daljem tekstu - ZJN BiH).

Napominjemo Izmjena TD dokumentacije broj: JNI 11-03-26-142-121/24 je od 17.02.2025. godine (a ne 2026!) kako žalilac pogrešno navodi, slijedom čega ne postoji kršenje člana 53. ZJN BiH. Posljednja važeća obajvljena Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine.
Žalbeni navod je neosnovan.

U drugom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "postavljanji nemogući uslovi (Rok za dostavu)-Povreda člana 53. stav (1) i (4) ZJNBiH.
U dokumentu Izmjena TD broj JNI 11-03-26-142-121/24 od 17.02.2026. godine, Ugovorni organ je u tački 8.5.2. naveo: „Rok za dostavljanje zahtjeva za učešće je 20.03.2025. godine do 12:00 sati. "Sobzirom na to da je ovaj dokument izdat i objavljen u februaru 2026. godine, Ugovorni organ je postavio rok koji je istekao proje godine dana u odnosu na datum izdavanja izmjene. Postavljanje roka u prošlosti je pravno i fizički nemogućim uslovom, čime je Ugovorni organ direktno onemogućio bilo kojem ponuđaču da preda blagovremen zahtjev za učešće.
Ova "tehnička greška" ugovornog organa nije samo formalni propust, već suštinska povreda koja obesmišljava cijeli član 54. ZJNBiH".

Žalilac ponovo navodi da je u dokumentu „Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-121/24 od 17.02.2026. godine, naveden rok za dostavljanje zahtjeva za učešće 20.03.2025. godine, te da je nemoguć uslov čime je izvršena povreda člana 53. ZJN BiH. Navod je činjenično netačan. Izmjenom TD broj: JNI 11-03-26-142-121/24 od 17.02.2025. godine, mijenjao se rok za dostavljanje zahtjeva za učešće i bio je 20.03.2025. godine, što je bio moguć, ispravan, i u skladu sa ZJN BiH određen rok. Napominjemo navedena izmjena se odnosila na aktivnosti u 2025. godini.

Dakle, ne radi se o nemogućem uslovu, već žalilac ovdje ponovo namjerno pogrešno interpretira godinu objave dokumenta i pokušava na ovaj način da dezavuiše Ugovorni organ i URŽ iznoseći i pogrešno prikazujući nepobitne činjenice, pritome grubo dodatno karakterišući i definišući grešku suštinskim propustom Ugovornog organa.
Napominjemo da je Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-121/24 od 17.02.2025. godine, objavljena na Portalu javnih nabavki dana 20.02.2025. godine, a koju žalilac u skladu sa evidencijom Portala Agencije za javne nabavke (AJN) nije preuzeo, odnosila se na vrijeme postupka iz 2025. godine.

Datum za dostavljanje zahtjeva za učećše bio je 20.03.2025. godine, u tom periodu je takav zahtjev bio moguć, ispravan i u skladu sa ZJN BiH određen rok. Nije bilo nikakave tehničke greške niti kršenja člana 54. ZJN BiH.
Posljednja Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine, na Portalu AJN objavljena je dana 20.02.2026. godine, rok za dostavljanje zahtjeva za učećše je 20.05.2026. godine, i trenutno je važeća.
Žalbeni navod je neosnovan.

U trećem žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Nesrazmjeran i tehnološki neizvodiv rok-Povreda člana 3. i člana 54. ZJNBiH Tehnološki proces "od nule" do 90 dana.... Zaključak na žalbene navode: Rok od 90 dana je „prividna zakonitost" - stvarni minimum za novog ponuđača je 180 dana. Postavljanjem roka od 90 dana, MO BiH svjesno eliminise svakog novog ponuđača....

Žalitelj tvrdi da je rok od 90 dana za izradu uzoraka „tehnološki neizvodiv" i „diskriminatoran". Ugovorni organ u cijelosti odbacuje ove navode kao neosnovane, paušalne i kontradiktorne stvarnom ponašanju žalioca u postupku.Da bi žalioc mogao mjerodavno tvrditi da je rok od 90 dana nedovoljan, on bi prethodno morao izvršiti uvid u potpunu tehničku dokumentaciju. Službenom provjerom protokola utvrđeno je da žalitelj nije preuzeo CD sa elektronskom formom maskirne šare niti je izvršio uvid u uzorak materijala, što mu je bilo omogućeno.

Kako žalilac može tvrditi da je rok „tehnološki neizvodiv" ako uopšte mje vidio tehnološki paket koji treba realizovati?Ovakvo postupanje ukazuje da žalilac ne želi učestvovati u tenderu, već mu je jedim cilj opstrukcija postupka putem procesnih ucjena.

Zakon o javnim nabavkama BiH (ZJN) propisuje minimalni rok od 30 dana. Ugovorni organ je odredio 90 dana, što je tri puta više od zakonskog minimuma, čime je pokazao maksimalnu transparentnost i omogućio široku konkurenciju.Za svakog ozbiljnog proizvođača tekstila (koji posjeduje sopstvene kapacitete za tkanje i bojenje), rok od 90 dana je više nego dovoljan za izradu kontrolnog uzorka. Žaliteljeve tvrdnje o „minimum 180 dana" nisu potkrijepljene nijednim stručnim nalazom ili certifikatom proizvodnog procesa, već predstavljaju isključivo njegovu subjektivnu poslovnu procjenu kao posrednika-trgovca.Bitno je napomenuti da je žalilac u Žalbi broj: 276/25 od 17.03.2025. godine, koja je kod Ugovornog organa zaprimljena dana 20.03.2025. godine, zahtjevao da se rok za podnošenje zahtjeva za učešće produži najmanje za 120 dana.Evidentno je da žalilac proizvoljno određuje rokove za podnošenje zahtjeva za učešće. Ugovorni organ nije dužan, niti mu zakon to dozvoljava, prilagođavati rokove logističkim problemima ponuđača koji robu uvoze sa udaljenih azijskih tržišta (vrijeme transporta, špediterske usluge, carinjenja i si.).

Član 3. ZJN BiH (jednak tretman) nalaže da uslovi važe jednako za sve, a ne da se pogoduje nesposobnosti pojedinačnog subjekta koji nema sopstvenu proizvodnju. Produženje roka na 180 dana, kako to žalitelj traži, direktno bi ugrozilo opremanje 1.500 novoprimljenih lica u OS BiH. Ugovorni organ ne može podrediti sigurnosti države i hitnost nabavke strateške opreme komforu jednog trgovca-posrednika.Žalbeni navod je kontradiktoran. Žalitelj se žali na rok za nešto što dokazano nije ni pokušao preuzeti niti analizirati (CD sa podacima o čemu ćemo više pri izjašnjenju na 6. žalbeni navod). Ovo potvrđuje da se ne radi o borbi za zakonitost, već o svjesnoj zloupotrebi prava iz člana 105. ZJN BiH.Žalbeni navod je neosnovan.

U četvrtom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje sljedeće: "Nesrazmjemost troškova u postupku javne nabavke. Ugovorni organ je, suprotno članu 3. ZJNBiH, stvorio troškove u fazi pretkvalifikacije (kršenje člana 44. stav 2), uz istovremeno uskraćivanje vektorskih fajlova... (veliki financijski rizik bez garancije prolaska).....

Žalilac tvrdi da zahtjev za dostavljanje uzoraka u fazi pretkvalifikacije stvara „enorman finansijski rizik" i „nesrazmjerne troškove". Ugovorni organ ove navode odbacuje kao pravno neutemeljene i ekonomski nelogične iz sljedećih razloga:

Predmetna nabavka iznosi 16.741.837,32 KM. Prema sudskoj praksi i praksi URZ-a, princip proporcionalnosti se cijeni u odnosu na ukupnu vrijednost nabavke.Trošak laboratorijskih ispitivanja i izrade uzoraka, koji prema tržišnim cijenama iznosi par hiljada KM, predstavlja manje od 0,05% ukupne vrijednosti ugovora. Proglasiti trošak od nekoliko hiljada KM "eliminatoraim faktorom" u postupku od skoro 17 miliona KM je apsurdno i ukazuje na to da žalitelj svjesno manipuliše pojmom proporcionalnosti kako bi izbjegao dokazivanje kvaliteta robe.Zakon izričito dozvoljava (član 49. stav (1) tačka d) ZJN BiH) Ugovornom organu da zahtijeva uzorke kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti.

U ograničenom postupku, prva faza služi upravo tome - da se eliminišu subjekti koji nisu u stanju proizvesti robu traženog kvaliteta.Ugovorni organ ne može dopustiti da u drugu fazu (finansijsku ponudu) prođe ponuđač koji nudi nisku cijenu, a tek naknadno se utvrdi da njegova tkanina ne odgovara tehničkim uslovima pa uniforma na vojniku "svijetli" u IC spektru (NIR remisija), čime se direktno ugrožavaju njihovi životi ili da se uniforma raspada nakon tri pranja. Kontrola kvaliteta u prvoj fazi je imperativ zaštite javnog interesa i sigurnosti OS BiH.Žalitelj se žali na "finansijski rizik" izrade uzoraka zbog navodnog "uskraćivanja

vektorskih fajlova". Ponovo naglašavamo: žalitelj nije preuzeo CD sa podacima koji mu je bio na raspolaganju. Njegova tvrdnja o "riziku" je hipotetička i vještačka.On ne može znati koliki je trošak izrade uzorka dok ne vidi tehnički paket.

Neizvršavanjem uvida u dokumentaciju, žalitelj je sam sebe doveo u poziciju "neizvjesnosti" na koju se sada žali.Žalitelj navodi "višemjesečni razvoj" kao trošak. Za profesionalnog proizvođača u tekstilnoj industriji, izrada uzorka prema zadanim specifikacijama je rutinska radnja, a ne "istrazivačko-razvojni projekat". Troškovi koje Žalitelj navodi su troškovi posrednika koji mora plaćati trećim licima za razvoj, transport i uvoz, a Ugovorni organ nije dužan (niti smije prema članu 3. ZJN) prilagođavati tenderske uslove posredničkim provizijama i logističkim problemima ponuđača koji nemaju sopstvenu proizvodnju. Zahtjev za uzorcima je zakonit (član 49. ZJN), proporcionalan (vrijednost 16,7 miliona KM) i neophodan (specifična vojna namjena). Žalitelj pokušava ekonomskim argumentima zamaskirati sopstvenu nespremnost ili nesposobnost da dokaže kvalitet robe koju nudi. Žalbeni navod je neosnovan.

U petom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Neosnovanost i ekstremna nesrazmjemost zahtjeva za dostavljanje uzoraka i kontrauzoraka...
... (detaljno o količinama tkanina, patent zatvarača, itd. - nepotrebno prevelike količine za testiranje)

Žalilac navodi da su tražene količine materijala (tkanine, patent zatvarači, čičak trake) „ekstremno nesrazmjerne". Ugovorni organ ističe da su ove količine određene isključivo na osnovu metodologije ispitivanja akreditovanih laboratorija i potrebe za osiguranjem kontrauzorka, a ne radi finansijskog opterećivanja ponuđača.Tvrdnja da su 3,5 m (odnosno 2,2 m) tkanine nepotrebni, stručno je neutemeljena.Destruktivna ispitivanja: Većina testova za vojnu opremu (otpornost na kidanje po ISO 13937, abrazija po Martindale metodi ISO 12947, te NIR remisija) su destruktivne prirode.

Uzorak se nakon testa uništava.Statistička relevantnost: Standardi zahtijevaju da se uzorci uzimaju sa različitih mjesta po širini i dužini role (ne sa same ivice) kako bi se potvrdila ujednačenost kvaliteta. Kontrauzorak kao pravna sigurnost: Jedna polovina tražene metraže ide na testiranje, dok se druga polovina pečati kao kontrauzorak. To je standardna praksa u nabavkama ove vrijednosti koja štiti i Ugovorni organ i Dobavljača u slučaju reklamacija tokom isporuke 16,7 miliona KM vrijedne robe.

Žalilac banalizuje ulogu pomoćnih materijala, iako su oni najčešća tačka pucanja (tailing point) na terenskoj uniformi. Serija testova (Patent zatvarači): Zahtjev za 14 komada je minimalan jer se ispitivanja (sila uzdužnog i poprečnog ladanja, izdržljivost klizača, otpornost na koroziju) više na seriji uzoraka radi dobijanja srednje vrijednosti, a ne najednom primjerku.Ciklusi spajanja (čičak trake): Vojni standardi zahtijevaju provjeru sile prianjanja nakon 5.000 ili 10.000 ciklusa spajanja/razdvajanja. Za takav test, uzimajući u obzir i kontrauzorak, 1,5 metar je tehnički minimum.Za svakog ozbiljnog proizvođača, trošak 3 metra platoa i 14 patent zatvarača je zanemariv "otpad" u proizvodnji. Za žalitelja je to trošak jer on svaki taj metar mora kupiti i uvesti u BiH. Ugovorni organ nije dužan spuštati standarde kontrole kvaliteta (smanjivati broj uzoraka ispod laboratorijskog minimuma) samo zato što žalilac nema sopstvenu proizvodnju i svaki uzorak smatra "enonnnim troškom".Traženje adekvatne količine uzoraka u startu sprečava zastoj u postupku. Da je Ugovorni organ tražio manje, a da uzorak strada prilikom pripreme u laboratoriji (ljudska greška ili kvar mašine), morao bi se ponavljati proces uzorkovanja, što bi dodatno odgodilo nabavku uniformi za 1.500 novih vojnika. Ovakvim definisanjem količina, Ugovorni organ štiti princip efikasnosti i ekonomičnosti (Član 3. ZJN).

Količine su određene prema pravilima struke i potrebama akreditovanih laboratorija. Žalilac ne nudi nijedan dokaz (mišljenje laboratorije ili vještaka) da su ove količine prevelike za tražene testove, već iznosi isključivo subjektivno mišljenje motivisano uštedom na uzorcima. Žalbeni navod je neosnovan.

U šestom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Tehnološkipaket za prenos znanja Ogoromna je razlika između pravnog ustupanja patenta i tehničke dokumentacije. Ugovorni organ je dužan osigurati da tehnička specifikacija bude jasna i dostupna svima. Izjava o ustupanju patenta mora sadržavati "Tehnološki paket za prenos znanja" (Know-how transfer package)....

Žalilac miješa pravne pojmove licence za dizajn i tehnološkog procesa proizvodnje. Ugovorni organ je ispunio svoju obavezu ustupanjem prava na korištenje zaštićenog dizajna, dok je razvoj procesa proizvodnje isključiva obaveza jponuđača. Stoga je potrebno da žalilac razgraniči prava na patent i tehnološki proces. Žalilac pogrešno interpretira obavezu Ugovornog organa iz člana 54. ZJN BiH. Ugovorni organ je dostavio Izjavu o ustupanju prava na patent/dizajn, čime je omogućio svim ponuđačima zakonski osnov da koriste zaštićeni dezen. Tehnološki paket (know-how), recepture boja i vektorski separati su poslovna tajna i industrijsko vlasništvo proizvođača. Zahtjev žalioca da mu se dostavi "receptura pigmenta" i "redoslijed šablona" predstavlja pokušaj prebacivanja odgovornosti za razvoj proizvoda na Ugovorni organ. Ponuđač koji učestvuje u ovakvom tipu nabavke mora biti tehnički i profesionalno osposobljen da na osnovu dostavljenih koordinata vizuelnog standarda i etalona samostalno razvij e tehnološki proces.Ugovorni organ je svim kandidatima dostavio sljedeće kordinate boja, NIR parametre i raspored boja na platnu sa kordinatama.

KOORDINATE BOJA MASKIRNE ŠARE OS BiH / D65/10

Boja	TAMNO SMEĐA	SMEĐA	SIVA	SVIJETLO SMEĐA	OLIV	SIVO ZELENA	OKER	SVIJETLO BEŽ
L*	26,4	34,5	36,7	48,7	50,2	53,6	56,2	66,0
a*	3,3	4,3	1,2	6,9	3,0	-3,0	5,7	2,9
b*	4,5	5,8	9,0	14,6	19,5	12,2	14,9	8,9

ISO STANDARD:
EN ISO 105-J01
EN ISO 105-J03
Osvjetljenje D65, kut 10°

Tolerancije:
dE ≤ 2,1 CIELAB
dL ≤ ± 1,4
dC ≤ ± 1,4
dH ≤ ± 0,8

NIR (near infra red) reemisijske vrijednosti boja maskirne šare OS BiH
(tkanina pelhamid/pamuk za košulju, kapu, šešir, ljetne hlače i ljetnu jaknu)

TAMNO SMEĐA (Minimum-Maksimum)

nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	2-14	1-13	2-14	2-14	3-15	4-16	5-17	6-18	8-20	9-21	10-22
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	11-23	12-24	13-25	13-25	14-26	14-26	15-27	15-27	15-27	15-27	16-28
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	17-29	19-31	20-32	21-33							

SMEĐA (Minimum-Maksimum)

nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	6-18	6-18	7-19	8-20	9-21	10-22	11-23	13-25	15-27	17-29	18-30
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	19-31	20-32	21-33	22-34	23-35	23-35	23-35	23-35	23-35	24-36	25-37
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	26-38	28-40	29-41	30-42							

SIVA (Minimum-Maksimum)

nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	6-18	6-18	6-18	7-19	8-20	8-20	10-22	11-23	13-25	15-27	17-29
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	19-31	21-33	22-34	24-36	26-38	28-40	29-41	29-41	30-42	31-43	33-45
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	35-47	36-48	37-49	38-50							

SVIJETLO SMEĐA (Minimum-Maksimum)

nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	29-41	30-42	31-43	32-44	33-45	34-46	36-48	37-49	39-51	42-54	43-55
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	45-57	47-59	49-61	51-63	53-65	54-66	55-67	55-67	56-68	57-69	58-70
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	58-70	58-70	57-69	56-68							

OLIV (Minimum-Maksimum)

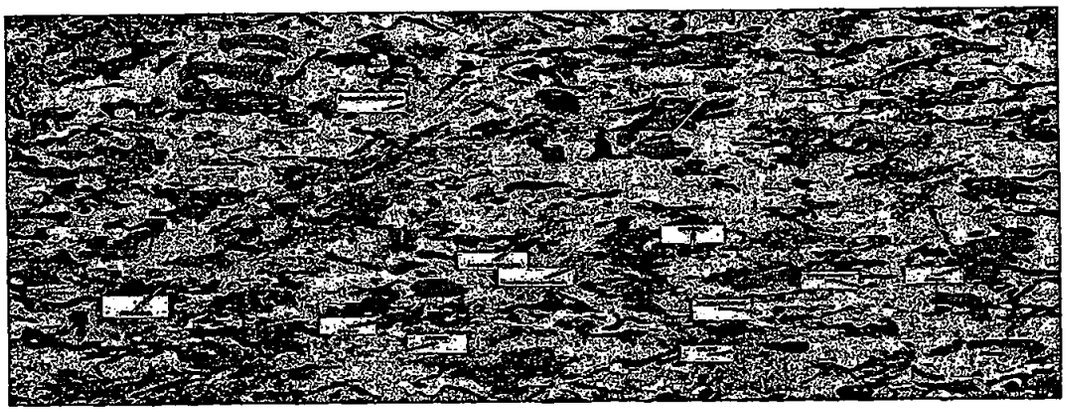
nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	35-47	38-50	40-52	42-54	44-56	45-57	47-59	49-61	50-62	51-63	52-64
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	52-64	53-65	54-66	55-67	55-67	56-68	56-68	56-68	56-68	57-69	57-69

nm	1140	1160	1180	1200							
%R	58-70	58-70	57-69	56-68							

SIVO ZELENA (Minimum-Maksimum)											
nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	20-32	21-33	22-34	23-35	25-37	27-39	29-41	31-43	34-46	35-47	37-49
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	38-50	39-51	40-52	41-53	41-53	42-54	42-54	42-54	42-54	42-54	44-56
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	45-57	46-58	46-58	46-58							

OKER (Minimum-Maksimum)											
nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	37-49	38-50	39-51	41-53	42-54	44-56	46-58	47-59	49-61	50-62	51-63
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	51-63	52-64	53-65	54-66	54-66	54-66	55-67	55-67	55-67	55-67	56-68
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	57-69	57-69	56-68	55-67							

SVIJETLO BEŽ (Minimum-Maksimum)											
nm	700	720	740	760	780	800	820	840	860	880	900
%R	44-56	47-59	48-60	49-61	50-62	51-63	53-65	54-66	55-67	56-68	56-68
nm	920	940	960	980	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
%R	56-68	57-69	58-70	58-70	58-70	59-71	59-71	59-71	59-71	59-71	60-72
nm	1140	1160	1180	1200							
%R	60-72	60-72	59-71	58-70							

Na slici je prikazano 8 boja na platnu, a koje su navedene u tabeli "KOORDINATE BOJA MASKIRANE ŠARE OS BiH / D65/10".

Tehnički uslov broj: 11-02-3-98-3/26 od 08.01.2026. godine, koji je dostavio ugovorni organ sadrži sve potrebne elemente za izradu - uključujući sirovinski sastav, tehničke karakteristike, standarde kvaliteta, zahtjeve za postojanost boje, označavanje i NIR reemisijske vrijednosti. Time je ponuđaču osigurana jasna i potpuna osnova za razvoj proizvoda.
Dalje se u Tehničkom uslovu navodi da: „prilikom izrade modela odjevnih predmeta u maskirnom dezenu ugovorni organ će svim zainteresovanim kandidatima/ponuđačima staviti

na raspolaganje elektronsku formu rješenja maskirne šare OS BiH, te na uvid gotovi uzorak platna iz idejnog rješenja (tkanina poliamid/pamuk za košulju, kapu, šešir, ljetne hlače)."
U dijelu navoda žalioca koji se odnose na „Digitalnu pripremu i vektorske fajlove", pri čemu žalioc navodi da je registracija na WIPO-u "bezvrijedna" bez vektorskih separata za 8 kanala, ugovorni organ ističe da je standardna praksa u tekstilnoj industriji da profesionalni proizvođači više rekonstrukciju šare (pattern design) na osnovu odobrenog master uzorka ili slike visoke rezolucije. Zahtjev da Ugovorni organ dostavi gotove separate za štampu favorizuje one koji ne žele investirati u sopstvenu grafičku pripremu, dok ZJN nalaže jednak tretman u smislu da su svi dobili identičan vizuelni prikaz (master dezen).Nadalje žalioc u pogledu recepture boja i NIR remisija, tvrdi da je bez receptura za 5 različitih materijala i NIR pigmenata proces "tehnološki neizvodljiv". Međutim, ugovorni organ ističe da zahtjev za postizanje specifičnih vrijednosti NIR remisije (nevidljivost u infracrvenom spektru) je standardni tehnički zahtjevu vojnoj industriji. Od ponuđača se očekuje da posjeduje znanje (know-how) o tome koje pigmente koristiti. Ugovorni organ propisuje šta želi (funkcionalnu specifikaciju), a ne kako da se to hemijski proizvede. Traženje "recepture pigmenata" od Ugovornog organa je dokaz profesionalne nesposobnosti žalioca. Ugovorni organ propisuje ŠTA želi (krajnji rezultat), a ponuđač, kao profesionalni proizvođač, mora znati KAKO to postići (hemijski sastav boja). Zahtjev Žalitelj a da mu Ugovorni organ "projektuje tehnologiju" je u potpunosti suprotan tržišnoj konkurenciji. Žalioc navodi da je rok od 90 dana nedovoljan zbog "obrnutog inženjeringa". Međutim, malo ozbiljnija proizvodnja konfekcije će potvrditi da je rok od 90 dana više nego dovoljan za profesionalnog proizvođača opreme koji već posjeduje mašinski park i iskustvo u radu sa vojnim tkaninama. Ono što žalilac naziva 'obrnutim inženjeringom' je u modernoj mdustnji standardni proces digitalizacije uzorka koji traje par radnih dana za bilo kojeg grafičkog dizajnera u tekstilnoj branši.Posljedično, navedenom evidentno je da Ugovorni organ nije prekršio član 3. Zakonao javnim nabavkama jer, svi ponuđači imaju pristup istim informacijama (vizuelni identitet i dozvola za korišćenje patenta). Žalba je usmjerena na pokušaj izbjegavanja obaveze sopstvenog razvoja proizvoda i zahtijevanje informacija koje čine srž profesionalne sposobnosti.Ovom prilikom posebno želimo istaći da žalilac nije iskoristio svoje pravo koje je navedeno u Tehničkom uslovu broj: 11-02-3-98-3/26 od 08.01.2026. godine, strana 49 da traži pristup elektronskoj verziji ili originalnom „nultom„ uzorku platna koji se čuva u prostorijama ugovornog organa.
Žalbeni navod je neosnovan.

U sedmom žalbenom navodu žaliltelj izjavljuje sljedeće: "Kontinuitet nezakonitog postupanja i potvrđena pravna praksa URŽ-a.... (pozivanje na rješenje URZ-a od 23.04.2025., broj JN01-07-1-553-6/25).
Ugovorni organ (UO) ističe da je u potpunosti postupio prema ranijim uputama URŽ-a. Uvrštavanjem „Izjave o ustupanju patenta", UO je osigurao da svaki ponuđač može zakonito i besplatno koristiti dizajn šare, čime je otklonjena svaka procesna prepreka za učešće.

Žalitelj uporno pokušava izjednačiti pravo na korištenje vizuelnog dizajna (što mu je omogućeno Izjavom) i tehnološku receptura proizvodnje (što je poslovna tajna proizvođača). UO nije vlasnik privatnih receptura, niti ima zakonsko uporište da prisiljava jednog privrednog subjekta (Čateks d.d.) da svoje interne tehnološke "hodograme" ustupa trećim licima (Žalitelju).Zahtjev Žalitelja da mu se dostave "vektorski separati za 8 kanala" i "recepture pigmenta" predstavlja pokušaj neovlaštenog prisvajanja tuđe intelektualne svojine pod krinkom "transparentnosti". Član 3. ZJN BiH ne obavezuje UO da "izjednači" ponuđače tako što će onome ko nema znanje pokloniti znanje onoga ko ga ima. Tenderska dokumentacija bi bila diskriminatorna da je propisano: "Platno se mora kupiti od firme X". Budući da je propisano: "Platno mora ispuniti parametre Lab i NIR reemisije", ostavljena je potpuna sloboda svim ponuđačima da materijal proizvedu sami ili ga kupe na slobodnom tržištu. Činjenica da Žalitelj nema sopstvene kapacitete da na osnovu egzaktnih parametara (koje smo mu dostavili u

tabelama) razvije proizvod, ne čini TD nezakonitom, već ukazuje na profesionalnu nesposobnost Žalitelja. Registracija dizajna pri WIPO-u od strane partnera (Čateks d.d.) provedena je u skladu sa međunarodnim pravom. UO koristi te resurse na osnovu međudržavne/bilateralne saradnje u svrhu opremanja OS BiH.
Ugovorni organ kategorički odbacuje tvrdnje o kršenju člana 52. ZJN. Posjedovanje prednosti u vidu ranije stečenog znanja ili tehnološke naprednosti nekog ponuđača nije osnov za njegovu diskvalifikaciju, niti za kažnjavanje UO. Favorizovanje bi bilo upravo ono što Žalitelj traži: prisilili prenos znanja sa sposobnog na nesposobnog ponuđača. UOjeobezbijedio:
1. Pravni osnov (Izjava o ustupanju patenta).
2 Tehnički osnov (Numerički parametri boja i NIR reemisije).
3. Fizički osnov (Mogućnost uvida u "Nulti uzorak" i CD, što Žalitelj nije iskoristio).
Insistiranje Žalitelja na tuđim tehnološkim fajlovima je pokušaj zloupotrebe instituta žalbe kako bi se dočepao tuđeg know-how paketa bez ikakvog ulaganja.
Žalbeni navod je neosnovan.

U osmom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje sljedeće: " Kontrola kvaliteta - Ograničiti pogodovanje isključivo jednom konzorciju ... (kontrola samo na gotovom proizvodu, kršenje principa)".

Žalitelj neosnovano tvrdi da kontrola kvaliteta treba biti ograničena isključivo na prijem gotovih proizvoda. Ugovorni organ ističe da je procesna kontrola standard u namjenskoj industriji i jedini garant da budžetska sredstva neće biti utrošena na neadekvatnu robu. Kod specifične robe kao što su vojne uniforme i čizme, mnogi ključni parametri kvaliteta postaju nevidljivi nakon Što se proizvod sklopi (npr. sastav unutrašnjih slojeva đona, kvalitet ojačanja unutar šavova, NIR zaštita osnovnog materijala prije konfekcioniranja). Kontrola gotovog proizvoda kao što to Žalitelj inzistira je "post-festum" kontrola koja, u slučaju greške, vodi ka propasti cijele serije i višemjesečnom zastoju u opremanju vojske i pri čemu nastaje i veća materijalna, odnosno novčana šteta. Procesna kontrola je preventivna mjera koja osigurava da se u proizvodnju puštaju isključivo materijali koji su prošli laboratorijsku provjera. Tvrdnja da prisustvo komisije u pogonima diskriminiše udaljene ponuđače je pravno neodrživa. Primjera radi jedna od susjednih država je prilikom kupovine uniformi za svoju vojsku, poslala tehnologa koji je boravio u fabrici u Travniku više od dva mjeseca koliko je trajala proizvodnja isključivo radi međufazne kontrole dijelova uniformi koje su šivene u BiH. Dakle, to je standard i praksa. Troškovi dokazivanja kvaliteta (uključujući logistiku za kontrolne organe) su sastavni dio cijene ponude. UO ne može i ne smije sniziti nivo kontrole strateške opreme samo zato što je neki ponuđač geografski udaljen. Jednak tretman znači da svaki ponuđač mora proći isti rigorozan test, bez obzira na lokaciju.Žalitelj zlonamjerno interpretira pravo UO na sitne korekcije prije početka redovne proizvodnje kao mogućnost "mijenjanja volje". Vojnička čizma je sredstvo rada u ekstremnim uslovima. Ergonomski test na "nultom modelu" služi da se spriječe povrede vojnika (žuljanje, neadekvatna savitljivost) UO naglašava da se ove korekcije odnose isključivo na fino konstruktivno prilagođavanje (fiting) (npr. nagib jezika čizme ili pozicija kopče), a nikako na promjenu tehničkih parametara materijala ili jedinične cijene. Osporavanje ove tačke od strane Žalitelja ukazuje na njegovu namjeru da isporuči robu po principu "uzmi ili ostavi", bez uvažavanja specifičnih potreba krajnjeg korisnika (vojnika na terenu). Prihvatiti zahtjev Žalitelja značilo bi prepustiti kontrolu kvaliteta isključivo dobroj volji dobavljača što je u potpunosti neprihvatljivo i neprimjenljivo za predmetnu nabavku. Ugovorni organ ima ne samo pravo, već i zakonsku obavezu da osigura najviši nivo nadzora nad trošenjem javnih sredstava građana za potrebe odbrane. Žalbeni navod je neosnovan.

U devetom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Nepotpunna implementacija rješenja URŽ BiH - Prikrivena diskriminacija u TU... (izostavljanje laboratorija iz BiH ili EU, favorizovanje specifičnih metoda)...

Žalioc u žalbenom navodu se poziva na nepostojeću stranicu „str. 57" iz TU (broj: 11-02-3-98-3/26) jer isti sadrži 55 stranica. Također navodi da Ugovorni organ favorizuje dosadašnjeg dobavljača kroz specifične metode ispitivanja koje nisu u potpunosti usklađeni sa principom ekvivalentnosti iz člana 54. ZJN BiH. Tačkom 11. u TU je jasno propisan princip ekvivalentnosti prilokom pozivanja na standarde i robne marke, što žalbeni navod čini neosnovanim.UO u cijelosti odbacuje navode o "prikrivenoj diskriminaciji" i nepoštovanju prethodnih rješenja URŽ-a, uz sljedeće obrazloženje:
Žalitelj se u svom navodu poziva na spornu dokumentaciju na „stranici 57" Tehničkih uslova (TU br. 11-02-3-98-3/26), a činjenica je da predmetni Tehnički uslov sadrži ukupno 55 stranica. Pozivanje na nepostojeće stranice i citiranje odredbi koje se ne nalaze u važećoj Tenderskoj dokumentaciji (TD) ukazuje na to da Žalitelj nije ni pročitao dokumentaciju, već koristi generičke žalbene navode kako bi vještački produžio postupak. Ovo je još jedan dokaz loše namjere (mala fides).UO navodi da je dosljedno primjerno princip ekvivalentnosti (Član 54. ZJN), te da žalitelj paušalno tvrdi da UO favorizuje određene metode ispitivanja.Tačkom 11. važećeg TU izričito je propisano da se svako pozivanje na specifičan standard, normu ili metodu smatra dopunjenim odrednicom "ili ekvivalent".Sve metode ispitivanja navedene u TD (ISO, EN, DIN) su međunarodno priznati standardi u tekstilnoj industriji. UO ne propisuje "interne metode dosadašnjeg dobavljača", već univerzalne parametre kvaliteta (npr. postojanost na znpjenje, svjetlost, otpornost na habanje). Žalitelj nije ponudio nijedan dokaz da su ovi standardi nemogući za bilo kojeg drugog profesionalnog proizvođača.Postupajući po ranijem Rješenju URŽ-a, UO je izbrisao sve odrednice koje bi ograničavale laboratorije isključivo na one iz BiH ili EU.Trenutna TD dozvoljava dostavljanje nalaza iz bilo koje akreditovane laboratorije na svijetu, pod uslovom da je akreditovana za metode tražene u TU.Tvrdnja o "prikrivenoj diskriminaciji" je stoga apsurdna, jer je tržište laboratorijskih usluga potpuno otvoreno.Parametri kvaliteta nisu postavljeni radi eliminacije konkurencije, već radi sigurnosti korisnika. Zahtjev za visokom postojanošću boje i preciznim sirovinskim sastavom je objektivna potreba OS BiH, jer uniforma u borbenim uslovima ne smije mijenjati karakteristike (npr. postati zapaljiva ili izgubiti NIR zaštitu nakon dva pranja i time direktno ugroziti živote šripadnika OS BiH u misiji).UO je u potpunosti implementirao upute URŽ-a. Žalitelj se žali na dokumentaciju koju očigledno nije ni pročitao (pozivanje na str. 57), čime potvrđuje da je cilj žalbe isključivo opstrukcija, a ne zaštita zakonitosti. Žalbeni navod je neosnovan.

U desetom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Netransparentna kontrola kvaliteta (Verifikacija modela)...

UO odlučno odbacuje navode o „subjektivnosti" i „diskrecionom pravu na izmjene" kao zlonamjerno tumačenje standardnih procedura u tekstilnoj i obućarskoj industriji. Verifikacija početnog modela nije instrument za naknadnu izmjenu uslova nabavke, već obavezan tehnički korak n namjenskoj industriji.
Fiksni parametri: Materijali, sirovinski sastav, laboratorijske vrijednosti i ISO standardi su definisani u TD i nepromjenjivi su.
Ergonomsko prilagođavanje (Fitting): Tačka 16. se isključivo odnosi na fino konstruktivno usklađivanje prototipa (npr. nagib jezika čizme, pozicija šava na ramenu ili dubina džepa) kako bi se osigurala maksimalna funkcionalnost na terenu. Bez ovog prava, Naručilac bi bio primoran prihvatiti robu koja "na papiru" ispunjava uslove, ali je u praksi neupotrebljiva (npr. Čizma koja izaziva povrede stopala zbog loše konstrukcije).
Žalitelj pokušava proces verifikacije prikazati kao "nesigurnost za ponuđača". Naprotiv, verifikacija je sigurnosni mehanizam za obje strane:

- Za Naručioca: Potvrđuje da će dobiti funkcionalan proizvod.
- Za Dobavljača: Ovjereni "nulti uzorak" služi kao etalon prema kojem se vrši izrada i prijem cijele serije, čime se Dobavljač štiti od neosnovanih reklamacija pri isporuci.

Kriterijumi verifikacije su objektivni i jednaki za sve. Ponuđač koji posjeduje profesionalnu grafičku pripremu i mašinski park neće imati poteškoća da prođe fazu verifikacije. Otpor

žalitelja ovoj tački ponovo potvrđuje da on, kao posrednik, nema uticaja na proizvodni proces svog inostranog dobavljača, te stoga nastoji ukinuti kontrolne mehanizme Naručioca.
UO ne propisuje "subjektivnu volju", već zahtijeva da finalni proizvod bude ergonomski ispravan. Osporavanje prava na ergonomski test je direktan napad na sigurnost i zdravlje pripadnika Oružanih snaga BiH. Žalbeni navod je neosnovan.

U jedanaestom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje: " Analiza TU za terensku uniformu (11-02-3-98-3/26)... (restriktivni sirovinski sastav, nejasnoće u tolerancijama)"...
UO odbacuje navode o „restriktivnosti" sirovinskog sastava i nejasnoćama u toleranciji ističući da se žalba temelji na grubim stručnim greškama žalitelja.
Žalitelj zahtijeva brisanje fiksnih udjela sirovina pozivajući se na standard EN ISO 20471.
Činjenica: Standard EN ISO 20471 se odnosi isključivo na visokovidljivu (fluorescentnu) odjeću (tzv. high-visibility clothing) koja služi za signalizaciju prisustva korisnika. Apsurd: Potpuno je neshvatljivo i stručno neutemeljeno pozivati se na standard za "visoku vidljivost" n postupku nabavke maskirne (nevidljive) uniforme čija je osnovna namjena prikrivanje u vizuelnom i NIR spektru.Ovaj navod jasno ukazuje da žalitelj ne posjeduje elementarno znanje o predmetu nabavke, te da su njegovi prigovori na tolerancije i sastav materijala plod proizvoljnog prepisivanja neadekvatnih normi s ciljem opstrukcije tendera.Žalitelj tvrdi da tolerancija od 3% na sirovinski sastav (pamuk/poliamid) pogoduje jednom proizvođaču.
Istina: Tolerancija od ±3% je zlatni standard u proizvodnji tkanina visoke namjene (namjenska industrija). Šira tolerancija bi omogućila isporuku jeftinijih i nekvalitetnijih mješavina koje bi direktno ugrozile zaštitna svojstva uniforme (zapaljivost, paropropusnost). Parametri težine i prekidne sile su opšti tehnički zahtjevi koje može ispuniti bilo koja moderna tkaonica u Turskoj, EU ili Aziji. Žalitelj nije ponudio nijedan dokaz (atest ili katalog) koji bi potvrdio da su ovi parametri "fizički nemogući".Navod da su ovi zahtjevi kontradiktorni je tehnički netačan.Visoka postojanost na svjetlost i pranje/znojenje su obavezni kumulativni uslovi za vojnu uniformu. Savremene tehnologije dorade (npr. Vat dyes) rutinski postižu ove ocjene.
Prihvatanje nižih ocjena (npr. ocjena 3), kako to žalitelj suptilno predlaže, značilo bi da bi uniforme OS BiH izblijedile nakon mjesec dana boravka na suncu, što bi predstavljalo neracionalno trošenje budžetskih javnih sredstava građana ove zemlje jer bi neminovno zahtijevalo novu nabavku u prekratkom roku, što indicira da OS BiH moraju prekršiti propis o vremenu zanavljanja uniforme za pripadnike OS BiH što je neprihvatljivo za UO. UO ima legitimno pravo zahtijevati visok nivo kvaliteta. Činjenica da žalitelj preferira dobavljače sa nižim tehnološkim standardima ne obavezuje UO da snižava kriterije kvaliteta opreme za vojnike.Žalbeni navod je zasnovan na potpunom nerazumijevanju tekstilnih standarda (miješanje maskirne opreme sa fluorescentnim prslucima). Zahtjevi UO su objektivni, mjerljivi i neophodni za sigurnost ljudstva. Žalbeni navod je neosnovan.

U davanaestom žalbenom navodu žalitelj navodi sljedeće: "Kontradiktornost postojanosti obojenj... (neusklađenost zahtjeva za svjetlost/pranje)"....
UO u cijelosti odbacuje navode žalitelja kao neutemeljene, ističući da su zahtjevi za zdravstvenom ispravnošću materijala imperativna norma, a ne "diskriminatorni uslov". Žalitelj pogrešno interpretira brisanje naziva "Oeko-Tex" kao uklanjanje samih parametara kvaliteta.
Činjenica- UO je uklonio naziv privatnog brenda certifikata kako bi izbjegao bilo kakvu sumnju u favorizovanje, ali je zadržao suštinske granične vrijednosti propisane REACH regulativom (EC 1907/2006). REACH nije "privatni certifikat", već službeni pravni akt Evropske umje koji definiše dozvoljene koncentracije opasnih hemikalija (formaldehid, teški metali, ftalati, zabranjeni amini).Uniforma OS BiH je proizvod koji je u direktnom dodiru s kožom korisnika 24 sata dnevno, često u uslovima ekstremnih fizičkih napora i znojenja.Dopustiti nabavku tkanine sumnjivog porijekla koja sadrži kancerogene azo-boje ih toksične metale predstavljalo bi direktno ugrožavanje zdravlja vojnika.Naručilac bi bio krivično i materijalno odgovoran za oboljenja (dermatitis, alergije itd.) uzrokovana toksičnom opremom.Zahtjev za dokazivanjem

usklađenosti s REACH-om u fazi pretkvalifikacije je mjera prevencije, a ne "usložnjavanje" postupka. Navod o "slobodnoj procjeni" Komisije je apsurdan.U Tehničkom uslovu (TU) su navedene egzaktne brojčane granične vrijednosti (npr. mg/kg). Laboratorijski nalaz je ili "U skladu" ili "Nije u skladu" s tim brojkama. Tu nema mjesta subjektivnosti. Sve metode ispitivanja su zasnovane na BAS/EN/ISO normama koje su javno dostupne i koje svaka akreditovana laboratorija mora poznavati i primjenjivati.Osporavanjem zdravstvenih standarda, Žalitelj zapravo traži da mu se dozvoli isporuka robe najnižeg kvaliteta i sumnjivog kemijskog sastava, čime bi ostvario ekstraprofit na štetu zdravlja pripadnika Oružanih snaga BiH. UO ima zakonsko pravo i obavezu (Član 54. ZJN) da propiše nivo kvaliteta koji garantuje sigurnost proizvoda. Žalbeni navod je neosnovan.

U trinaestom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje sljedeće: "Ugovorni organ prebacuje nepoznat financijski teret na dobavljača... (troškovi laboratorijskih ispitivanja na dobavljaču)"...

UO u cijelosti odbacuje navode žalitelja, ističući da troškovi laboratorijskog ispitivanja uzoraka pri primopredaji ne predstavljaju "nepoznat teret", već predvidiv i standardan trošak u poslovanju sa specifičnom robom.Kandidat koji učestvuje u javnoj nabavci vrijednoj 16,7 miliona KM nudi robu za koju garantuje da ispunjava stroge Tehničke uslove (TU).
Logično je i zakonski utemeljeno da prodavač snosi troškove dokazivanja da je roba koju isporučuje zaista ona koju je prodao "na papiru".Ukoliko bi UO snosio troškove svih testiranja, ponuđači bi bili stimulisani da isporučuju robu sumnjivog kvaliteta, računajući na ograničen budžet UO za laboratorijske analize. Ovako definisana obaveza direktno prisiljava dobavljača na maksimalnu odgovornost u proizvodnji. Tvrdnja o "pravnoj nesigurnosti" je neosnovana iz sljedećih razloga:

UO je precizno definisao obim kontrole (npr. 2 para čizama na 1000 pari). Svaki profesionalni
ponuđač može lako izračunati ukupan broj testova na osnovu ukupne količine nabavke.
Cjenovnici akreditovanih laboratorija su javni. Ponuđač je dužan da ove troškove, kao i troškove transporta, osiguranja i carine, ukalkuliše u svoju jediničnu cijenu. To je suština formiranja ponude u slobodnoj tržišnoj utakmici.Predmet nabavke su terenske čizme i uniforme koje štite zdravlje vojnika.Kod ovakve robe, laboratorijska kontrola pri prijemu svakog lota (serije) nije "luksuz" ili "naknadna okolnost", već nužan uslov za siguran prijem.Odredba je postavljena unaprijed, jasno i jednako za sve ponuđače, čime je u potpunosti ispoštovan princip transparentnosti i jednakog tretmana (član 3. ZJN).Privredni subjekt koji pretenduje na ugovor ove vrijednosti (skoro 17. miliona KM) i složenosti mora posjedovati finansijski i operativni kapacitet za standardne procedure kontrole kvaliteta. Žaliteljevo osporavanje ovog troška ukazuje na nedostatak ozbiljnosti u pristupu realizaciji ugovora o opremanju (mora mu stalno biti prisutno) Oružanih snaga BiH. Zarada Žalitelja nemože i neće nikada biti imperativ UO, u odnosu na oblačenje i obuvanje pripadnika OS BiH, koji moraju biti spremni odgovoriti svim predpostavljenim misijama države BiH u zemlji i svijetu.Troškovi laboratorije su predvidivi, mjerljivi i čine sastavni dio jedinične cijene proizvoda. Prebacivanje ovog tereta na Naručioca bilo bi neopravdano trošenje budžetskih sredstava građana u korist privatnog subjekta.Žalbeni navod je neosnovan.

U četrnaestom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Analiza TU za terenske čizme (11-02-3-98-4/26)... (hibridni zahtjevi, kritična nejasnoća kod kože i donova)...

UO u cijelosti odbacuje navode žalitelja, ističući da se radi o pokušaju snižavanja standardakvalitete strateške opreme kroz manipulaciju tehničkim pojmovima.Žalitelj netačno navodi da se UO poziva na standard EN ISO 20347 (radna obuća).UO nabavlja zaštitnu obuću visokih performansi, a ne običnu radnu obuću. Nijedan član TU se ne referira na standard 20347, već na EN ISO 20345 (sigurnosna obuća).Ovakva površnost u žalbi još jednom potvrđuje da Žalitelj nije ni pročitao Tehničke uslove (TU), već paušalno osporava dokumentaciju.Tvrdnja Žalitelja da su hidrofobiranost (WRU/WPA) i visoka paropropusnost u

"direktnom fizičkom sukobu" je tehnološki anahrona i netačna. Savremena vojna obuća (koristeći vrhunski stavljenu kožu i paropropusne membrane poput Gore-Tex, Sympatex ili ekvivalentnih sistema) upravo počiva na balansu ova dva parametra. Noga vojnika mora ostati suha izvana (kiša/snijeg), ali se vlaga iznutra (znoj) mora odvoditi kako bi se spriječile gljivične infekcije i "rovovsko stopalo". Osporavanje ovog balansa znači da žalitelj želi isporučiti običnu "gumenu" čizmu koja ne diše, što je za Oružane snage BiH apsolutno neprihvatljivo.Žalitelj prigovara da odnos materijala u đonu nije fiksno definisan u procentima.Argument: UO je definisao funkcionalni rezultat (otpornost na habanje, proklizavanje, toplinu i hladnoću prema ISO 20344).Da je UO propisao npr. "60% PU i 40% Gume", Žalitelj bi se žalio na favorizovanje jednog proizvođača. Ovako, ostavljena je sloboda ponuđačima da svojim tehnološkim procesom postignu traženi kvalitet, što je u direktnom skladu sa principom konkurencije. Žalitelj osporava pravo UO na ergonomski test.Čizma koja prođe laboratorijsko ispitivanje "na papiru" može biti potpuno neupotrebljiva ako na terenu žulja, povređuje skočni zglob ili je preteška.Ergonomski test je zaštitni mehanizam države da ne kupi 16,7 miliona KM vrijednu robu koja će stajati u magacinima jer je vojnici ne mogu nositi. To nije "diskreciono pravo", već odgovorno upravljanje javnim novcem građana ove države.UO ne nabavlja "radnu obuću" za portire, već zaštitnu čizmu za vojnike koji rade u ekstremnim uslovima. Zahtjevi su visoki, ali tehnološki dostižni za svakog ozbiljnog evropskog ili svjetskog proizvođača obuće. Žalbeni navod je neosnovan. Ugovorni organ je postupajući po žalbi žalitelja utvrdio da je žalba u cijelosti neosnovana, te u skladu sa članom 100. stav (6) Zakona o javnim nabavkama, prosljeđuje URŽ-u, na nadležno postupanje. S obzirom na izloženo, predlažemo da Ured za razmatranje žalbi, nakon provedenog postupka, predmetnu žalbu, u skladu sa članom 111. stav (1), tačka c) Zakona o javnim nabavkama, odbije kao neosnovanu."

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, čl.109 i čl.111 Zakona o javnim nabavkama BiH i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe pozvanih članova.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, odlučeno je kao u dispozitivu.

Uvidom u spis predmeta, ovaj organ je ustanovio sljedeće:

Rješenjem ovog organa broj: JN2-01-07-1-553-6/25 od 23.04.2025. godine usvojena je žalba žalitelja KM TRADE d.o.o. Sarajevo i poništen Zaključak broj: JN1 11-03-26-142-141/24 od 25.03.2025. godine. Predmet je vraćen ugovornom organu u fazu rješavanja po žalbi ponuđača KM TRADE d.o.o. Visoko broj 276/25 od 17.03.2025. godine.

Dana 05.02.2026 godine ugovorni organ je sačinio Izmjene tenderske dokumentacije kako slijedi: JN1 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine.

Žalitelj u prvom žalbenom navodu ističe da je nejasna i dvosmislena tenderska dokumentacija, te da je Ugovorni organ objavio dva dokumenta pod nazivom „Izmjena TD" koji su u direktnoj logičkoj i kronološkoj kontradikciji:

- *Izmjena br. JNI 11-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine, dok*
- *Izmjena br. JNI 11-03-26-142-121/24 nosi datum 17.02.2026. godine.*

Dalje ističe da prema pravilima kancelarijskog poslovanja, akt sa većim brojem protokola (166) mora nastati nakon akta sa manjim brojem (121). U konkretnom slučaju, dokumentacija je kontradiktorna jer je "mlađi" protokolarni broj datiran kasnije, što kod potencijalnih ponuđača stvara potpunu konfuziju o tome koji je dokument važeći. Ovakvim postupanjem Ugovorni organ je prekršio imperativnu odredbu člana 53. stav (3) ZJN BiH koja propisuje da TD mora biti jasna i nedvosmislena".

U vezi sa navedenim predmetnim navodom ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da nije tačna tvrdnja žalitelja da je Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142421/24 je od dana 17.02.2026 nego je ta izmjena iz 2025 godine. Što dokazujemo u prilogu akata. Žalioc navodi da su objavljene dvije izmjene tenderske dokumentacije (br. 166/24 i br. 121/24) koje su po njegovom tumačenju u logičkoj i hronološkoj kontradikciji, te da je time povrijeđen član 53 stav (3) ZJN BiH.Naime, Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-121/24 je od dana 17.02.2025. godine, koja je prethodila posljednjoj važećoj Izmjeni tenderske dokumentacije broj: JNI 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine. Posljednjom izmjenom jasno je preciziran i objedinjen važeći tekst tenderske dokumentacije.Na Portalu javnih nabavki BiH jasno je vidljivo da je dokument broj: JNI 11-03-26-142421/24 nosi datum 17.02.2025. godine (a ne 2026!) sa rokom za dostavu zahtjeva za učešće dana 20.03.2025. godine do 12:00 sati.Posljednja važeća Izmjena TD broj: JNI 1-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine, produžava se rok za dostavu zahtjeva za ućešće na 90 dana, računajući od objave ove izmjene, i on je 20.05.2026. godine, a ne onako kako je žalilac izjavljuje.Bez obzira na gore navedeno napominjemo da broj protokola akta ne predstavlja kriterij važenja dokumenta, niti je redoslijed važenja uslovljen numeričkim slijedom protokola, već datumom objave i sadržajem posljednje Izmjene TD br. JNI 11-03-26-1424 66/24 od 05 02 2026 godine. U konkretnom slučaju ne postoji pravna niti faktička kontradikcija, jer je posljednja objavljena Izmjena br. JNI 11-03-26-142-166/24 od 05.02.2026. godine, jasno definisala važeće uslove postupka, čime je ispoštovana odredba člana 53. stav (3) ZJN BiH da tenderska dokumentacija mora biti jasna i nedvosmislena. Žalilac pogrešno tumači kancelarijsko-protokolarna pravila kao normu materijalnog prava, što nema uporište u Zakonu o javnim nabavkama BiH- (u daljem tekstu - ZJN BiH).Napominjemo Izmjena TD dokumentacije broj: JNI 11-03-26-142-121/24 je od 17.02.2025. godine (a ne 2026!) kako žalilac pogrešno navodi, slijedom čega ne postoji kršenje člana 53. ZJN BiH. Posljednja važeća obajvljena Izmjena TD broj: JNI 11-03-26-142-166/24 nosi datum 05.02.2026. godine. Žalbeni navod je neosnovan.

Razmatrajući sve navedeno, ovaj organ uvidom u cjelokupnu dostavljnu dokumentaciju utvrdio da je nesporno da je poslednja Izmjena tenderske dokumentacije izvršena na dan 17.02.2026 godine u kojoj je naveden rok za dostavu zahtjeva za ***učešće 20.05.2026 godine,*** *te je ista jedina relavantna u konkretnom slučaju bez obzira na broj pod kojim je zavedena budući da se radi o pitanju unutrašnje organizacija organa. Nadalje, iz stanja spisa proizilazi u da izmjena koja je predhodila poslednjoj (Izmjena br. JNI 11-03-26-142-166/24) datirana na 05.02.2025. godine, pri čemu je rok za dostavljanje zahtjeva za učešće bio 20.03.2025 godine, te je kao takav bio moguć u tom periodu, ali novom izmjenom je izmijenjen. Slijedom navedenog može se zaključiti da žalitelj nije pravilno pratio hronologiju izmjena, te je pogrešno naveo datume što je istog dovelo do pogrešnog zaključka. Stoga je predmetni žalbeni navod* ***neosnovan.***

Dalje žalitelj ističe da je nesrazmjeran i tehnološki neizvodiv rok od 90 dana te po ocjeni žalitelja stvarni minimum za novog ponuđača je 180 dana. Postavljanjem roka od 90 dana, MO BiH svjesno eliminise svakog novog ponuđača.

U vezi sa predmetnim navodom ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi.... "Žalitelj tvrdi da je rok od 90 dana za izradu uzoraka „tehnološki neizvodiv" i „diskriminatoran". Ugovorni organ u cijelosti odbacuje ove navode kao neosnovane, paušalne i kontradiktorne stvarnom ponašanju žalioca u postupku.Da bi žalitelj mogao mjerodavno tvrditi da je rok od 90 dana nedovoljan, on bi prethodno morao izvršiti uvid u potpunu tehničku dokumentaciju. Službenom provjerom protokola utvrđeno je da žalitelj nije preuzeo CD sa elektronskom formom maskirne šare niti je izvršio uvid u uzorak materijala, što mu je bilo omogućeno.Kako žalitelj može tvrditi da je rok „tehnološki neizvodiv" ako uopšte nije vidio tehnološki paket koji treba realizovati? Ovakvo postupanje ukazuje da žalitelj ne želi učestvovati u tenderu, već mu je jedim cilj opstrukcija postupka putem procesnih ucjena.Zakon o javnim nabavkama BiH (ZJN) propisuje minimalni rok od 30 dana. Ugovorni organ je odredio 90 dana, što je tri puta više od zakonskog minimuma, čime je pokazao maksimalnu transparentnost i omogućio široku konkurenciju.Za svakog ozbiljnog proizvođača tekstila (koji posjeduje sopstvene kapacitete za tkanje i bojenje), rok od 90 dana je više nego dovoljan za izradu kontrolnog uzorka. Žaliteljeve tvrdnje o „minimum 180 dana" nisu potkrijepljene nijednim stručnim nalazom ili certifikatom proizvodnog procesa, već predstavljaju isključivo njegovu subjektivnu poslovnu procjenu kao posrednika-trgovca.Bitno je napomenuti da je žalitelj u Žalbi broj: 276/25 od 17.03.2025. godine, koja je kod Ugovornog organa zaprimljena dana 20.03.2025. godine, zahtjevao da se rok za podnošenje zahtjeva za učešće produži najmanje za 120 dana.Evidentno je da žalitelj proizvoljno određuje rokove za podnošenje zahtjeva za učešće. Ugovorni organ nije dužan, niti mu zakon to dozvoljava, prilagođavati rokove logističkim problemima ponuđača koji robu uvoze sa udaljenih azijskih tržišta (vrijeme transporta, špediterske usluge, carinjenja i sl.).Član 3. ZJN BiH (jednak tretman) nalaže da uslovi važe jednako za sve, a ne da se pogoduje nesposobnosti pojedinačnog subjekta koji nema sopstvenu proizvodnju. Produženje roka na 180 dana, kako to žalitelj traži, direktno bi ugrozilo opremanje 1.500 novoprimljenih lica u OS BiH. Ugovorni organ ne može podrediti sigurnosti države i hitnost nabavke strateške opreme komforu jednog trgovca-posrednika.Žalbeni navod je kontradiktoran. Žalitelj se žali na rok za nešto što dokazano nije ni pokušao preuzeti niti analizirati (CD sa podacima o čemu ćemo više pri izjašnjenju na 6. žalbeni navod). Ovo potvrđuje da se ne radi o borbi za zakonitost, već o svjesnoj zloupotrebi prava iz člana 105. ZJN BiH.Žalbeni navod je neosnovan.... "

Razmatrajući navedeno, ovaj organ cijeni da je navod u predmetnom smislu ***neosnovan.*** *Naime rok od 90 dana po ocjeni ovog organa je razuman i proporcionalan, imajući u vidu predmet nabavke koji nije niti posebno složen niti je neuobičajen u dosadašnjoj praksi postupaka kod predmetnog i drugih organa kojima je ista ili slična nabavka neophodna i pri tome, ovaj organ ima u vidu i činjenicu da se ovdje radi o izradi proizvoda prema utvrđenim tehničkim karakteristika. Ovaj organ prihvata stav ugovornog organa da ponuđači koji učestvuju u ovakvim postupcima moraju raspolagati odgovarajućim tehničkim kadrovskim i proizvodnim kapacitetima uključujući i iskustvo u razvoju i usklađivanju materijala sa zadatim parametrima i da su prethodno uobičajeno profesionalno spremni za posao za koji su sposobni i pouzdani isti kvalitetno preuzeti i okončati.*

Eventualne poteškoće žalitelja u organizaciji proizvodnog procesa ili vremenskom usklađivanju ne mogu se smatrati osnovom za utvrđivanje nezakonitosti tenderske dokumentacije niti za njeno prilagođavanje. Također navodi žalitelja koji se odnose na potrebu rekonstrukcije dizajna bez vektorskih fajlova i provođenje laboratorijskog ispitivanja predstavljaju opis internog tehnološkog procesa ponuđača vežu se za interne radne procese ponuđača koji su potpuno ili djelimično implementrani ovisno od profesionalnog pristupa kod istog, ali je suštinsko pitanje pri tome da prethodna tehnološka priprema i kvalitetna poslovna organizacija ponuđača, ne može biti odlučan element za ocjenu zakonitosti roka određenog od strane ugovornog organa. Također ovaj organ naglašava da ugovorni organ nije dužan

prilagođavati rokove individualnim tehničkim mogućnostima već iste određuje u skladu sa prirodom nabavke, procjenom tržišta predmeta nabavke i principom efikasnosti.

Dalje žalitelj nije dokazao da postavljeni rok diskriminatoran ili da neopravdano ograničava konkurenciju pogotovo uzevši da žalitelj konstantno spori različito predloženi rok, pa se u posljedici takvog pristupa žalitelja, ne može steći potpuno ubjeđenje da bi isti, pri takvim okolnostima, bio zadovoljan sa bilo kojom izmjenom/prijedlogom predloženog roka, a što otvara nova, dodatna pitanja postoji li stvarni interes za zaštitu žaliteljevih prava i pravnog interesa, u čemu se isti sastoji i šta se takvim pristupom zapravo postiže. Dakle sve navedeno upućuje da rok nije diskriminatoran te je navod ocijenen ***neosnovanim.***

U četvrtom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje sljedeće: "Nesrazmjernost troškova u postupku javne nabavke. Ugovorni organ je, suprotno članu 3. ZJNBiH, stvorio troškove u fazi pretkvalifikacije (kršenje člana 44. stav 2), uz istovremeno uskraćivanje vektorskih fajlova... (veliki finansijski rizik bez garancije prolaska).....

U vezi sa navedenim ugovorni organ navodi ....." Ugovorni organ ove navode odbacuje kao pravno neutemeljene i ekonomski nelogične iz sljedećih razloga:
Predmetna nabavka iznosi 16.741.837,32 KM. Prema sudskoj praksi i praksi URŽ-a, princip proporcionalnosti se cijeni u odnosu na ukupnu vrijednost nabavke.Trošak laboratorijskih ispitivanja i izrade uzoraka, koji prema tržišnim cijenama iznosi par hiljada KM, predstavlja manje od 0,05% ukupne vrijednosti ugovora. Proglasiti trošak od nekoliko hiljada KM "eliminatoraim faktorom" u postupku od skoro 17 miliona KM je apsurdno i ukazuje na to da žalitelj svjesno manipuliše pojmom proporcionalnosti kako bi izbjegao dokazivanje kvaliteta robe.Zakon izričito dozvoljava (član 49. stav (1) tačka d) ZJN BiH) Ugovornom organu da zahtijeva uzorke kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti. U ograničenom postupku, prva faza služi upravo tome - da se eliminišu subjekti koji nisu u stanju proizvesti robu traženog kvaliteta.Ugovorni organ ne može dopustiti da u drugu fazu (finansijsku ponudu) prođe ponuđač koji nudi nisku cijenu, a tek naknadno se utvrdi da njegova tkanina ne odgovara tehničkim uslovima pa uniforma na vojniku "svijetli" u IC spektru (NIR remisija), čime se direktno ugrožavaju njihovi životi ili da se uniforma raspada nakon tri pranja. Kontrola kvaliteta u prvoj fazi je imperativ zaštite javnog interesa i sigurnosti OS BiH.Žalitelj se žali na "finansijski rizik" izrade uzoraka zbog navodnog "uskraćivanja vektorskih fajlova". Ponovo naglašavamo: žalitelj nije preuzeo CD sa podacima koji mu je bio na raspolaganju. Njegova tvrdnja o "riziku" je hipotetička i vještačka.On ne može znati koliki je trošak izrade uzorka dok ne vidi tehnički paket. Neizvršavanjem uvida u dokumentaciju, žalitelj je sam sebe doveo u poziciju "neizvjesnosti" na koju se sada žali.Žalitelj navodi "višemjesečni razvoj" kao trošak. Za profesionalnog proizvođača u tekstilnoj industriji, izrada uzorka prema zadanim specifikacijama je rutinska radnja, a ne "istrazivačko-razvojni projekat". Troškovi koje Žalitelj navodi su troškovi posrednika koji mora plaćati trećim licima za razvoj, transport i uvoz, a Ugovorni organ nije dužan (niti smije prema članu 3. ZJN) prilagođavati tenderske uslove posredničkim provizijama i logističkim problemima ponuđača koji nemaju sopstvenu proizvodnju. Zahtjev za uzorcima je zakonit (član 49. ZJN), proporcionalan (vrijednost 16,7 miliona KM) i neophodan (specifična vojna namjena). Žalitelj pokušava ekonomskim argumentima zamaskirati sopstvenu nespremnost ili nesposobnost da dokaže kvalitet robe koju nudi. Žalbeni navod je neosnovan....."

U četvrtom žalbenom navodu žalitelj ističe da izrada uzorka predstavlja složen tehnološki proces, međutim neovisno od navedenog, ovaj organ smatra da je zahtijevanje uzoraka u predkvalifikaciji opravdan zahtjev s obzirom na prirodu nabavke. Dostavljanje uzoraka predstavlja legitiman način provjere tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača. Ovaj organ, također naglašava da eventualni troškovi predstavljaju dio poslovnog rizika i

tehničke sposobnosti ponuđača te ne mogu bit osnov za utvrđivanje diskriminacije. Ugovorni organ je naročito upozorio na specifičnosti na koje se u odnosu na uniformu mora voditi računa/primjerice, da izbjegne da „... uniforma na vojniku "svijetli" u IC spektru (NIR remisija), čime se direktno ugrožavaju njihovi životi ili da se uniforma raspada nakon tri pranja"... / te shodno profesionalnoj odgovornosti ugovornog organa ne može se dati ocjena da bi provjere u predmetnom smislu bile nepotrebne ili nesvrsihodne, jer su u namjeri da se spriječi narušavanje načela najefikasnijeg korištenja javnih sredstava i da se ostvari najbolji kvalitet za utrošeni novac, pa s tim u vezi predmetni navod ocijenjen je ***neosnovanim.***

Dalje žalitelj ističe da je ugovorni organ neosnovano i nesrazmjerno zahtijevao dostavljanje uzoraka i kontrauzoraka..... (detaljno o količinama tkanina, patent zatvarača, itd. - nepotrebno prevelike količine za testiranje). Žalitelj smatra da se treba smanjiti zahtjev na dostavljanje samo gotovog uzorka bez uzoraka i kontrauzoraka osnovnih i pomoćnih materijala.

U vezi sa navedenim ugovorni organ u svom izješnjenu navodi da.." Žalilac navodi da su tražene količine materijala (tkanine, patent zatvarači, čičak trake) „ekstremno nesrazmjerne". Ugovorni organ ističe da su ove količine određene isključivo na osnovu metodologije ispitivanja akreditovanih laboratorija i potrebe za osiguranjem kontrauzorka, a ne radi finansijskog opterećivanja ponuđača.Tvrdnja da su 3,5 m (odnosno 2,2 m) tkanine nepotrebni, stručno je neutemeljena.Destruktivna ispitivanja: Većina testova za vojnu opremu (otpornost na kidanje po ISO 13937,abrazija po Martindale metodi ISO 12947, te NIR remisija) su destruktivne prirode. Uzorak se nakon testa uništava.Statistička relevantnost: Standardi zahtijevaju da se uzorci uzimaju sa različitih mjesta po širini i dužini role (ne sa same ivice) kako bi se potvrdila ujednačenost kvaliteta. Kontrauzorak kao pravna sigurnost: Jedna polovina tražene metraže ide na testiranje, dok se druga polovina pečati kao kontrauzorak. To je standardna praksa u nabavkama ove vrijednosti koja štiti i Ugovorni organ i Dobavljača u slučaju reklamacija tokom isporuke 16,7 miliona KM vrijedne robe.Žalilac banalizuje ulogu pomoćnih materijala, iako su oni najčešća tačka pucanja (tailing point)na terenskoj uniformi. Serija testova (Patent zatvarači): Zahtjev za 14 komada je minimalan jer se ispitivanja (sila uzdužnog i poprečnog ladanja, izdržljivost klizača, otpornost na koroziju) više na seriji uzoraka radi dobijanja srednje vrijednosti, a ne najednom primjerku.Ciklusi spajanja (čičak trake): Vojni standardi zahtijevaju provjeru sile prianjanja nakon 5.000 ili 10.000 ciklusa spajanja/razdvajanja. Za takav test, uzimajući u obzir i kontrauzorak, 1,5 metar je tehnički minimum.Za svakog ozbiljnog proizvođača, trošak 3 metra platoa i 14 patent zatvarača je zanemariv "otpad" u proizvodnji. Za žalitelja je to trošak jer on svaki taj metar mora kupiti i uvesti u BiH. Ugovorni organ nije dužan spuštati standarde kontrole kvaliteta (smanjivati broj uzoraka ispod laboratorijskog minimuma) samo zato što žalilac nema sopstvenu proizvodnju i svaki uzorak smatra "enonnnim troškom".Traženje adekvatne količine uzoraka u startu sprečava zastoj u postupku. Da je Ugovorni organ tražio manje, a da uzorak strada prilikom pripreme u laboratoriji (ljudska greška ili kvar mašine), morao bi se ponavljati proces uzorkovanja, što bi dodatno odgodilo nabavku uniformi za 1.500 novih vojnika. Ovakvim definisanjem količina, Ugovorni organ štiti princip efikasnosti i ekonomičnosti (Član 3. ZJN).Količine su određene prema pravilima struke i potrebama akreditovanih laboratorija. Žalilac ne nudi nijedan dokaz (mišljenje laboratorije ili vještaka) da su ove količine prevelike za tražene testove, već iznosi isključivo subjektivno mišljenje motivisano uštedom na uzorcima. Žalbeni navod je neosnovan.

Razmatrajući navedeno ovaj organ je izvršio uvid u tendersku dokumentaciju i utvrdio da je tačkom 4.4.2. b) Izmjene TD broj: JN1 11-03-26-142-166/24, te tačkama 13. i 15. pripadajućih Tehničkih uslova broj: 11-02-3-98-3/26 i 11-02-3-98-4/26 su propisane količine uzoraka i kontrauzoraka koje ponuđač mora dostaviti kako slijedi

Uzorke gotovog proizvoda po 2 komada (1x uzorak i 1x kontrauzorak)
Uzorci trebaju biti izrađeni prema TU broj:11-02-3-98-3/26 od 08.01.2026 godine
Uzorci moraju biti ovjereni od strane akreditovanog tijela za ocjenjivanje usklađenosti ...
Uzorke osnovnog materijala po 2 komada (1x uzorak i 1x kontrauzorak)
Uzorke pomoćnog materijala po 2 komada(uzorak i kontrauzorak

a. *Postavni materijal u dimenzijama uzorka i kontrauzorkakao osnovni materijal*
b. *Brizgani zatvarač 8mm širine lanca zatvarača (uzorak7x i kontrauzorak 7x)*
c. *Spiralni zatvarač 6,5mm širine lanca zatvarača(uzorak7x i kontrauzorak 7x)*
d. *Spiralni zatvarač 4mm širine lanca zatvarača(uzorak 7x i kontrauzorak7x)*
e. *Čičak traka dužine 1,5mm svih širina koje su date u opisu izrade odjevnih predmeta (uzorak 1x i kontrauzorak7x)*

Razmatrajući sve navedeno, ovaj organ ističe da ugovorni organ ima pravo da definiše tehničke zahtjeve i način provjere kvaliteta predmeta nabavke pod uslovom da su isti u vezi sa predmetom nabavke i da su proporcionalni cilju koji se želi postići. U konkretnom slučaju imajući u vidu da se radi o nabavci uniforme za vojna lica za koje je neophodan visok nivo kvaliteta, izdržljivosti i pouzdanosti, opravdano je zahtijevati kontrolu ne samo gotovog proizvoda već i njegovih sastavnih elemenata. Bitno je naglasiti da pomoćni materijali direktno utiču na funkcionalnost i trajnost gotovog proizvoda, te njihova provjera putem uzoraka i kontrauzoraka predstavlja legitiman način osiguranja kvaliteta.

Žalitelj ne uspijeva dovesti do drugačijeg činjeničnog zaključivanja s obzirom da su njegovi argumenti nepoentirani niti dovoljno uvjerljivi, a pri tome nezasnovani bilo kojim dokaznim sredstvom kojim ima namjeru dokazati u usprotno. Opozitno, ugovorni organ pojašnjava da je s tim u vezi izvršio procjene na „... osnovu metodologije ispitivanja akreditovanih laboratorija i potrebe za osiguranjem kontrauzorka, a ne radi finansijskog opterećivanja ponuđača"...uz to upozoravajući na razloge „ujednačenosti kvaliteta"...ali i navodeći uobičajenu praksu uvriježenu kod zahtijevanja kontrauzorka i nužnost koja je s tim u vezi u poveznici, te jasno opisuje i obrazlaže razloge uzimanja naznačene veličine i broja uzorka, uključujući i potrebu pozivanje na vojne standarde, obilježja vojne tkanine"... i standardne kontrole kvalitete i pravila struke.

Sve su to uvjerljivi i prihvatjivi razlozi izneseni od strane ugovornog organa koji ne mogu dovesti u sumnju održivost zahtjeva u navedenom smislu.Kako su postavljeni zahtjevi u vezi sa predmetom nabavke adekvatno i obrazloženi s tim u vezi navodi su odbijeni kao ***neosnovani.***

U šestom žalbenom navodu žalitelj navodi da je Ugovorni organ priložio Izjavu o ustupanju prava na patent, ali je propustio obezbijediti Tehnički transferni paket (Know-how), čime je prekršio član 54. ZJN BiH. Formalno pravo na dezen bez pratećih monokromatskih vektorskih separata za 8 boja, receptura za reduktivne boje i IRR pigmente, te specifičnih hodograma za 5 različitih vrsta materijala (posebno za 100% poliesterske laminate), predstavlja neupotrebljivu informaciju za nove ponuđače.Bez ovih podataka, rok od 90 dana za izradu uzoraka je tehnološki neizvodiv, jer se ponuđač prisiljava na proces 'obrnutog inženjeringa' koji je podložan greškama. Zahtijevamo da Ugovorni organ, u skladu sa odobrenjem vlasnika patenta, učini dostupnim kompletan tehnološki proces štampe i dorade, kako bi se osigurao stvarni, a ne deklarativni jednak tretman svih ponuđača (Član 3. ZJN).

U vezi sa navedenim ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da... "Žalilac miješa pravne pojmove licence za dizajn i tehnološkog procesa proizvodnje. Ugovorni organ je ispunio svoju obavezu ustupanjem prava na korištenje zaštićenog dizajna, dok je razvoj procesa proizvodnje isključiva obaveza ponuđača. Stoga je potrebno da žalitelj razgraniči prava na

patent i tehnološki proces. Žalitelj pogrešno interpretira obavezu Ugovornog organa iz člana 54. ZJN BiH. Ugovorni organ je dostavio Izjavu o ustupanju prava na patent/dizajn, čime je omogućio svim ponuđačima zakonski osnov da koriste zaštićeni dezen.Tehnološki paket (know-how), recepture boja i vektorski separati su poslovna tajna i industrijsko vlasništvo proizvođača. Zahtjev žalioca da mu se dostavi "receptura pigmenta" i "redoslijed šablona" predstavlja pokušaj prebacivanja odgovornosti za razvoj proizvoda na Ugovorni organ. Ponuđač koji učestvuje u ovakvom tipu nabavke mora biti tehnički i profesionalno osposobljen da na osnovu dostavljenih koordinata vizuelnog standarda i etalona samostalno razvij e tehnološki proces. Ugovorni organ je svim kandidatima dostavio sljedeće kordinate boja, NIR parametre i raspored boja na platnu sa kordinatama.Na slici je prikazano 8 boja na platnu, a koje su navedene u tabeli "KOORDINATE BOJA MASKIRANE ŠARE OS BiH / D65/10".Tehnički uslov broj: 11-02-3-98-3/26 od 08.01.2026. godine, koji je dostavio ugovorni organ sadrži sve potrebne elemente za izradu - uključujući sirovinski sastav, tehničke karakteristike, standarde kvaliteta, zahtjeve za postojanost boje, označavanje i NIR reemisijske vrijednosti. Time je ponuđaču osigurana jasna i potpuna osnova za razvoj proizvoda.
Dalje se u Tehničkom uslovu navodi da: „prilikom izrade modela odjevnih predmeta u maskirnom dezenu ugovorni organ će svim zainteresovanim kandidatima/ponuđačima staviti na raspolaganje elektronsku formu rješenja maskirne šare OS BiH, te na uvid gotovi uzorak platna iz idejnog rješenja (tkanina poliamid/pamuk za košulju, kapu, šešir, ljetne hlače)."
U dijelu navoda žalioca koji se odnose na „Digitalnu pripremu i vektorske fajlove", pri čemu žalioc navodi da je registracija na WIPO-u "bezvrijedna" bez vektorskih separata za 8 kanala, ugovorni organ ističe da je standardna praksa u tekstilnoj industriji da profesionalni proizvođači više rekonstrukciju šare (pattern design) na osnovu odobrenog master uzorka ili slike visoke rezolucije. Zahtjev da Ugovorni organ dostavi gotove separate za štampu favorizuje one koji ne žele investirati u sopstvenu grafičku pripremu, dok ZJN nalaže jednak tretman u smislu da su svi dobili identičan vizuelni prikaz (master dezen).

Nadalje žalitelj u pogledu recepture boja i NIR remisija, tvrdi da je bez receptura za 5 različitih materijala i NIR pigmenata proces "tehnološki neizvodljiv". Međutim, ugovorni organ ističe da zahtjev za postizanje specifičnih vrijednosti NIR remisije (nevidljivost u infracrvenom spektru) je standardni tehnički zahtjevu vojnoj industriji. Od ponuđača se očekuje da posjeduje znanje (know-how) o tome koje pigmente koristiti. Ugovorni organ propisuje šta želi (funkcionalnu specifikaciju), a ne kako da se to hemijski proizvede. Traženje "recepture pigmenata" od Ugovornog organa je dokaz profesionalne nesposobnosti žalioca. Ugovorni organ propisuje ŠTA želi (krajnji rezultat), a ponuđač, kao profesionalni proizvođač, mora znati KAKO to postići (hemijski sastav boja). Zahtjev Žalitelj a da mu Ugovorni organ "projektuje tehnologiju" je u potpunosti suprotan tržišnoj konkurenciji. Žalioc navodi da je rok od 90 dana nedovoljan zbog "obrnutog inženjeringa". Međutim, malo ozbiljnija proizvodnja konfekcije će potvrditi da je rok od 90 dana više nego dovoljan za profesionalnog proizvođača opreme koji već posjeduje mašinski park i iskustvo u radu sa vojnim tkaninama. Ono što žalilac naziva 'obrnutim inženjeringom' je u modernoj mdustnji standardni proces digitalizacije uzorka koji traje par radnih dana za bilo kojeg grafičkog dizajnera u tekstilnoj branši.Posljedično, navedenom evidentno je da Ugovorni organ nije prekršio član 3. Zakonao javnim nabavkama jer, svi ponuđači imaju pristup istim informacijama (vizuelni identitet i dozvola zakorišćenje patenta). Žalba je usmjerena na pokušaj izbjegavanja obaveze sopstvenog razvoja proizvoda i zahtijevanje informacija koje čine srž profesionalne sposobnosti.Ovom prilikom posebno ugovorni organ istače da žalitelj nije iskoristio svoje pravo koje je navedeno u Tehničkom uslovu broj: 11-02-3-98-3/26 od 08.01.2026. godine, strana 49 da traži pristup elektronskoj verziji ili originalnom „nultom„ uzorku platna koji se čuva u prostorijama ugovornog organa.Žalbeni navod je neosnovan....."

Razmatrajući navedeno, ovaj organ ističe da stanje spisa ukazuje da su sastavni dio tenderske dokumentacije i tehnički uslovi u kojima su detaljno razrađene sve karakteristike uključujući kvalitet, izgled, boju uniforme sa detaljnim prikazom istih na slikama sa svim dimenzijama i veličinama.

Žalitelj u žalbi ističe da tehnička dokumentacija nije potpuna, navodeći da bez dostavljanja receptura boja redoslijeda šablona i tehnološkog paketa (know how nije moguće izraditi proizvod u skladu sa zahtjevom ugovornog organa.

Međutim uvidom u tendersku dokumentaciju i dostavljene specifikacije utvrđeno je da ugovorni organ predmet nabavke definisao putem preciznih, objektivnih i mjerljivih tehničkih parametara uključujući spektrometrijske vrijednosti NIR parameter raspored boja kao i jasno definisane tolerancije u skladu sa relavantnim standardima.

S tim u vezi ugovorni organ je u pravu kada ističe da „... Ugovorni organ propisuje šta želi (funkcionalnu specifikaciju), a ne kako da se to hemijski proizvede. Traženje "recepture pigmenata" od Ugovornog organa je dokaz profesionalne nesposobnosti žalitelja. Ugovorni organ propisuje ŠTA želi (krajnji rezultat), a ponuđač, kao profesionalni proizvođač, mora znati KAKO to postići (hemijski sastav boja)"...a što je neophodno razlikovati, te s tim u vezi ugovorni organ ispravno zaključuje da se radi o „...obavezi sopstvenog razvoja proizvoda..."/a što uključuje i odgovornost s tim u vezi isključivo na strani ponuđača/...ali pri tome i podsjeća na „...standardne tehničke zahtjeve u vojnoj industriji"..Također, ugovorni organ upozorava i na to da „...je ispunio svoju obavezu ustupanjem prava na korištenje zaštićenog dizajna, dok je razvoj procesa proizvodnje isključiva obaveza ponuđača. Stoga je potrebno da žalitelj razgraniči prava na patent i tehnološki proces..."

Zaključno, potrebni minimum informacija koje nužno treba uključiti u sadržaj Tenderskog dokumneta a koji su određeni zakonskim/podzakonskim aktom kao i stvarnom potrebom u odnosu na predmet nabavke, treba jasno odvojiti od minimuma tehnoloških preduslova /tehnološki proces proizvodnje/, nužnih kapaciteta, kao i neophodnim znanjima i vještinama za postizanje zahtjevanih funkcionalnih i tehničih parametara i zahtjeva u vezi sa predmetom nabavke, koje ponuđač treba razviti i nad istim upravljati, da bi mogao uspješno parirati drugim zainteresovanim ponuđačima kod dobijanja posla za koji je zainteresovan.Drugačiji pristup ugrozio bi pravila i načela postupka javne nabavke, o čemu treba voditi računa.

Dalje, zahtjev žalitelja za dostavljanje receptura boja redoslijeda šablona i tehnološkog paketa predstavlja zahtjeva za ustupanje poslovnih tajni i tehnoloških znaja proizvođača kako to pravilno i zaključuje ugovorni organ i navedeno ne može predstavljati obavezu ugovornog organa, a niti bi s tim u vezi ugovorni organ imao namjeru i trebao preuzimati rizik.

Imajući u vidu sve navedeno ovaj organ zaključuje da je ugovorni organ postupio u cjelosti u skladu sa važećim propisima i pravilima struke te da su tehničke specifikacije jasno i nedvosmisleno definisane a navodi u predmetnom smislu ***neosnovani.***

U vezi sedmog žalbenog navoda u kojem žalitelj ističe "Kontinuitet nezakonitog postupanja i potvrđena pravna praksa URŽ-a.... (pozivanje na rješenje URZ-a od 23.04.2025., broj JN01-07-1-553-6/25).... ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je u potpunosti postupio prema ranijim uputama URŽ-a. Uvrštavanjem „Izjave o ustupanju patenta", Ugovorni organ je osigurao da svaki ponuđač može zakonito i besplatno koristiti dizajn šare, čime je otklonjena svaka procesna prepreka za učešće.Žalitelj uporno pokušava izjednačiti pravo na korištenje vizuelnog dizajna (što mu je omogućeno Izjavom) i tehnološku receptura

proizvodnje (što je poslovna tajna proizvođača). UO nije vlasnik privatnih receptura, niti ima zakonsko uporište da prisiljava jednog privrednog subjekta (Čateks d.d.) da svoje interne tehnološke "hodograme" ustupa trećim licima (Žalitelju).Zahtjev Žalitelja da mu se dostave "vektorski separati za 8 kanala" i "recepture pigmenta" predstavlja pokušaj neovlaštenog prisvajanja tuđe intelektualne svojine pod krinkom "transparentnosti". Član 3. ZJN BiH ne obavezuje UO da "izjednači" ponuđače tako što će onome ko nema znanje pokloniti znanje onoga ko ga ima.Tenderska dokumentacija bi bila diskriminatorna da je propisano: "Platno se mora kupiti od firme X". Budući da je propisano: "Platno mora ispuniti parametre Lab i NIR reemisije", ostavljena je potpuna sloboda svim ponuđačima da materijal proizvedu sami ili ga kupe na slobodnom tržištu. Činjenica da Žalitelj nema sopstvene kapacitete da na osnovu egzaktnih parametara (koje smo mu dostavili u tabelama) razvije proizvod, ne čini TD nezakonitom, već ukazuje na profesionalnu nesposobnost Žalitelja. Registracija dizajna pri WIPO-u od strane partnera (Čateks d.d.) provedena je u skladu sa međunarodnim pravom. UO koristi te resurse na osnovu međudržavne/bilateralne saradnje u svrhu opremanja OS BiH. Ugovorni organ kategorički odbacuje tvrdnje o kršenju člana 52. ZJN. Posjedovanje prednosti u vidu ranije stečenog znanja ili tehnološke naprednosti nekog ponuđača nije osnov za njegovu diskvalifikaciju, niti za kažnjavanje UO. Favorizovanje bi bilo upravo ono što Žalitelj traži: prisilili prenos znanja sa sposobnog na nesposobnog ponuđača. UO je obezbijedio:
1. Pravni osnov (Izjava o ustupanju patenta).
2 Tehnički osnov (Numerički parametri boja i NIR reemisije).
3. Fizički osnov (Mogućnost uvida u "Nulti uzorak" i CD, što Žalitelj nije iskoristio).
Insistiranje Žalitelja na tuđim tehnološkim fajlovima je pokušaj zloupotrebe instituta žalbe kako bi se dočepao tuđeg know-how paketa bez ikakvog ulaganja.Žalbeni navod je neosnovan..."

Žalitelj u predmetnom navodu ističe i da je registracijom dizajna kod WIPO-a od strane privrednog subjekta (Čateksd.d.) stvoren monopol te da ugovorni organ kroz tendersku dokumentaciju i uskraćivanje vektorskih fajlova i tehnoloških podataka onemogućava drugim ponuđačima ravnopravno učešće čime se po njegovom mišljenju krše osnovni principi, po ocjeni ovog organa je u potpunosti ***neosnovano.***

Iz dokumentacije proizilazi da je ugovorni oragn u cilju otklanjanja eventualnih prepreka za učešće obezbijedio pravni osnov za korištenje predmetnog dizajna putem Izjave o ustupanju prava korištenja čime je svim zainteresiranim ponuđačima omogućio da zakonito koriste vizuelni identitet. Na taj način otklonjena je pravna prepreka koja bi proisticala iz zaštite industrijskog dizajna.

Dalje ovaj organ ponovno ističe razliku između prava korištenja dizajna i tehnoloških procesa i pripadajućih know how, pri čemu ugovorni organ nije dužan obezbijediti pristup tuđim poslovnim tajnama. Zahtjev žalitelja za dostavljanjem vektorskih fajlova i receptura pigmenta predstavlja zahtjev za ustupanje intelektualne svojine i tehnološkog znanja određenog proizvođača a što ne spada u obavezu ugovornog organa. Dakle principi nalažu da se ponuđačima obezbijede isti uslovi u pogledu pristupa postupku, što je i učinjeno.

Dakle, uvidom u tendersku dokuemntaciju, ovaj organ zaključuje da je ugovorni organ predmet nabavke definisao putem jasnih i mjerljivih tehničkih parametara uključujući spektrometrijske vrijednosti boja i druge parameter bez upućivanja na određenog prpoizvođača. Na taj način omogućeno je svim ponuđačima da uz odgovarajuće tehničke i stručne kapacitete razviju i ponude proizvod koji zadovoljava tražene karakteristike.

Dalje žalitelj ističe postojanje sukoba interesa i narušavanja konkurencije navodeći da je određeni privredni subjekt učestvovao u razvoju materijala koji je predmet nabavke, te da

isti ima ekskluzivnu mogućnost njegove proizvodnje čime je po ocjeni žalitelja drugim ponuđačima onemogućeno ravnopravno učešće. Također smatra žalitelja da je ugovorni organ bio u obavezi svima omogućiti pristup istom materijalu i tehnologiji njegove izrade.

Imajući u vidu sve navedeno ovaj organ zaključuje da žalbeni navodi nisu potkrijepljeni relavantnim dokazima. Sama činjenica da je određeni subjekt ranije učestvovao u razvoju određenog materijala ne predstavlja sukob interesa u smislu važećih propisa ukoliko nije dokazano da isti nije uticao na izradu tenderske dokumentacije ili da mu je na drugi način omogućena nedozvoljena prednost u postupku javne nabavke.

Također naglašavamo da rješenjem na koje se poziva žalitelj ovaj organ nije rješavao predmetno pitanje već je utvrđivao pitanje procesnih predpostavki, a što je rezultiralo poništenje Zaključka ugovornog organa.

Dalje suština osmog žalbenog navoda jeste da se ograniči kontrola kvaliteta i to samo na gotov proizvod u vezi sa čime ugovorni organ daje sledeće izjašnjenje..."Žalitelj neosnovano tvrdi da kontrola kvaliteta treba biti ograničena isključivo na prijem gotovih proizvoda. Ugovorni organ ističe da je procesna kontrola standard u namjenskoj industriji i jedini garant da budžetska sredstva neće biti utrošena na neadekvatnu robu. Kod specifične robe kao što su vojne uniforme i čizme, mnogi ključni parametri kvaliteta postaju nevidljivi nakon što se proizvod sklopi (npr. sastav unutrašnjih slojeva đona, kvalitet ojačanja unutar šavova, NIR zaštita osnovnog materijala prije konfekcioniranja). Kontrola gotovog proizvoda kao što to Žalitelj inzistira je "post-festum" kontrola koja, u slučaju greške, vodi ka propasti cijele serije i višemjesečnom zastoju u opremanju vojske i pri čemu nastaje i veća materijalna, odnosno novčana šteta. Procesna kontrola je preventivna mjera koja osigurava da se u proizvodnju puštaju isključivo materijali koji su prošli laboratorijsku provjera. Tvrdnja da prisustvo komisije u pogonima diskriminiše udaljene ponuđače je pravno neodrživa. Primjera radi jedna od susjednih država je prilikom kupovine uniformi za svoju vojsku, poslala tehnologa koji je boravio u fabrici u Travniku više od dva mjeseca koliko je trajala proizvodnja isključivo radi međufazne kontrole dijelova uniformi koje su šivene u BiH. Dakle, to je standard i praksa. Troškovi dokazivanja kvaliteta (uključujući logistiku za kontrolne organe) su sastavni dio cijene ponude. UO ne može i ne smije sniziti nivo kontrole strateške opreme samo zato što je neki ponuđač geografski udaljen. Jednak tretman znači da svaki ponuđač mora proći isti rigorozan test, bez obzira na lokaciju.Žalitelj zlonamjerno interpretira pravo UO na sitne korekcije prije početka redovne proizvodnje kao mogućnost "mijenjanja volje". Vojnička čizma je sredstvo rada u ekstremnim uslovima. Ergonomski test na "nultom modelu" služi da se spriječe povrede vojnika (žuljanje, neadekvatna savitljivost) UO naglašava da se ove korekcije odnose isključivo na fino konstruktivno prilagođavanje (fiting) (npr. nagib jezika čizme ili pozicija kopče), a nikako na promjenu tehničkih parametara materijala ili jedinične cijene. Osporavanje ove tačke od strane Žalitelja ukazuje na njegovu namjeru da isporuči robu po principu "uzmi ili ostavi", bez uvažavanja specifičnih potreba krajnjeg korisnika (vojnika na terenu). Prihvatiti zahtjev Žalitelja značilo bi prepustiti kontrolu kvaliteta isključivo dobroj volji dobavljača što je u potpunosti neprihvatljivo i neprimjenljivo za predmetnu nabavku. Ugovorni organ ima ne samo pravo, već i zakonsku obavezu da osigura najviši nivo nadzora nad trošenjem javnih sredstava građana za potrebe odbrane. Žalbeni navod je neosnovan....."

Žalbeni navod da se kontrola kvaliteta ne treba provoditi na pojedinačnim dijelovima materijala već na konačnom proizvodu ovaj organ cijeni ***neosnovanim.*** *Naime, ugovorni organ ima pravo da u cilju osiguranja traženog nivoa kvaliteta i sigurnosti provodi kontrolu i nad pojedinačnim materijalima koji ulaze u sastav konačnog proizvoda. Imajući u vidi specifičnost predmeta nabavke takav pristup je opravdan kako bi se spriječili eventualni kasniji nedostaci a što je od značajna kako to i obrazlaže ugovorni organ. Nadalje troškovi kontrole*

koje ističe žalitelj predstavljaju minimalan izdatak u odnosu na ukupnu vrijednost nabavke dok istovremeno takva kontrola značajno doprinosi pouzdanosti i funkcionalnosti proizvoda. Stoga je zahtjev ugovornog organa u potpunosti opravdan.

U devetom žalbenom navodu žalitelj izjavljuje sljedeće: "Nepotpunna implementacija rješenja URŽ BiH - Prikrivena diskriminacija u TU... (izostavljanje laboratorija iz BiH ili EU, favorizovanje specifičnih metoda)... u vezi sa čim ugovorni organ da je sledeće izjašnjenje:...."Žalitelj u žalbenom navodu se poziva na nepostojeću stranicu „str. 57" iz TU (broj: 11-02-3-98-3/26) jer isti sadrži 55 stranica. Također navodi da Ugovorni organ favorizuje dosadašnjeg dobavljača kroz specifične metode ispitivanja koje nisu u potpunosti usklađeni sa principom ekvivalentnosti iz člana 54. ZJN BiH. Tačkom 11. u TU je jasno propisan princip ekvivalentnosti prilikom pozivanja na standarde i robne marke, što žalbeni navod čini neosnovanim.UO u cijelosti odbacuje navode o "prikrivenoj diskriminaciji" i nepoštovanju prethodnih rješenja URŽ-a, uz sljedeće obrazloženje:Žalitelj se u svom navodu poziva na spornu dokumentaciju na „stranici 57" Tehničkih uslova (TU br. 11-02-3-98-3/26), a činjenica je da predmetni Tehnički uslov sadrži ukupno 55 stranica. Pozivanje na nepostojeće stranice i citiranje odredbi koje se ne nalaze u važećoj Tenderskoj dokumentaciji (TD) ukazuje na to da Žalitelj nije ni pročitao dokumentaciju, već koristi generičke žalbene navode kako bi vještački produžio postupak. Ovo je još jedan dokaz loše namjere (mala fides).UO navodi da je dosljedno primjerno princip ekvivalentnosti (Član 54. ZJN), te da žalitelj paušalno tvrdi da UO favorizuje određene metode ispitivanja.Tačkom 11. važećeg TU izričito je propisano da se svako pozivanje na specifičan standard, normu ili metodu smatra dopunjenim odrednicom "ili ekvivalent".Sve metode ispitivanja navedene u TD (ISO, EN, DIN) su međunarodno priznati standardi u tekstilnoj industriji. UO ne propisuje "interne metode dosadašnjeg dobavljača", već univerzalne parametre kvaliteta (npr. postojanost na znojenje, svjetlost, otpornost na habanje). Žalitelj nije ponudio nijedan dokaz da su ovi standardi nemogući za bilo kojeg drugog profesionalnog proizvođača.Postupajući po ranijem Rješenju URŽ-a, UO je izbrisao sve odrednice koje bi ograničavale laboratorije isključivo na one iz BiH ili EU.Trenutna TD dozvoljava dostavljanje nalaza iz bilo koje akreditovane laboratorije na svijetu, pod uslovom da je akreditovana za metode tražene u TU.Tvrdnja o "prikrivenoj diskriminaciji" je stoga apsurdna, jer je tržište laboratorijskih usluga potpuno otvoreno.Parametri kvaliteta nisu postavljeni radi eliminacije konkurencije, već radi sigurnosti korisnika. Zahtjev za visokom postojanošću boje i preciznim sirovinskim sastavom je objektivna potreba OS BiH, jer uniforma u borbenim uslovima ne smije mijenjati karakteristike (npr. postati zapaljiva ili izgubiti NIR zaštitu nakon dva pranja i time direktno ugroziti živote šripadnika OS BiH u misiji).UO je u potpunosti implementirao upute URŽ-a. Žalitelj se žali na dokumentaciju koju očigledno nije ni pročitao (pozivanje na str. 57), čime potvrđuje da je cilj žalbe isključivo opstrukcija, a ne zaštita zakonitosti. Žalbeni navod je neosnovan....."

Razmatrajući deveti žalbeni navod te sagledavši izjašnjenje ugovornog organa evidentno je da žalitelj iste zasniva na netačnim i proizvoljnim tvrdnjama. Naime, pozivanjem na stranicu 57 tehničkih uslova i ako predmetni dokument sadrži 55 stranica, dovodi u pitanje osnovanost žalbenog navoda i ozbiljnost iznesenih tvrdnji. Ovakvo pogrešno referisanje ukazuje na površno sagledavanje tenderske dokumentacije, te otvara pitanje da li je cilj žalbe zaštita zakonitosti ili opstrukcija postupka.

Dalje žalitelj navodi da ugovorni organ favorizuje određenog ponuđača kroz propisivanje specifičnih metoda ispitivanja koje navodno nisu usklađeni sa principom ekvivalentnosti. Međutim ovaj organ ističe da iz stanja spisa jasno proizilazi da je svako pozivanje na standard, normu ili metodu praćeno dodavanjem izraza ili ekvivalent čime je omogućen ravnopravan pristup svim ponuđačima.

Također, navodi žalitelja da se kroz parametre poput postojanost boje i sirovinskog sastava ograničava konkurencija ***nisu osnovani,*** *budući da se radi o objektivnim zahtjevima kvaliteta koji su u funkciji osiguranja trajnosti, sigurnosti i funkcionalnosti uniforme a ne pogodovanju određenom ponuđaču.*

Imajući u vidu navedeno, evidentno je da žalbeni navodi nisu zasnovani na činjenicama već na netačnim interpretacijama i paušalnim tvrdnjama, te kao takvi ne mogu proizvesti pravno relavantne posljedice. Naprotiv, ukazuju na pokušaj zloupotrebe žalbenog postupka u cilju opstrukcije a ne zaštite zakonitosti.

U vezi žalbenog navoda koji se odnosi na "Netransparentnu kontrolu kvaliteta (Verifikacija modela)"... ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da ..."odbacuje navode o „subjektivnosti" i „diskrecionom pravu na izmjene" kao zlonamjerno tumačenje standardnih procedura u tekstilnoj i obućarskoj industriji. Verifikacija početnog modela nije instrument za naknadnu izmjenu uslova nabavke, već obavezan tehnički korak n namjenskoj industriji.Fiksni parametri: Materijali, sirovinski sastav, laboratorijske vrijednosti i ISO standardi su definisani u TD i nepromjenjivi su. Ergonomsko prilagođavanje (Fitting): Tačka 16. se isključivo odnosi na fino konstruktivno usklađivanje prototipa (npr. nagib jezika čizme, pozicija šava na ramenu ili dubina džepa) kako bi se osigurala maksimalna funkcionalnost na terenu. Bez ovog prava, Naručilac bi bio primoran prihvatiti robu koja "na papiru" ispunjava uslove, ali je u praksi neupotrebljiva (npr. Čizma koja izaziva povrede stopala zbog loše konstrukcije).
Žalitelj pokušava proces verifikacije prikazati kao "nesigurnost za ponuđača". Naprotiv, verifikacija je sigurnosni mehanizam za obje strane:
- *Za Naručioca: Potvrđuje da će dobiti funkcionalan proizvod.*
- *Za Dobavljača: Ovjereni "nulti uzorak" služi kao etalon prema kojem se vrši izrada i prijem cijele serije, čime se Dobavljač štiti od neosnovanih reklamacija pri isporuci.*

Kriterijumi verifikacije su objektivni i jednaki za sve. Ponuđač koji posjeduje profesionalnu grafičku pripremu i mašinski park neće imati poteškoća da prođe fazu verifikacije. Otpor Žalitelja ovoj tački ponovo potvrđuje da on, kao posrednik, nema uticaja na proizvodni proces svog inostranog dobavljača, te stoga nastoji ukinuti kontrolne mehanizme Naručioca.
UO ne propisuje "subjektivnu volju", već zahtijeva da finalni proizvod bude ergonomski ispravan. Osporavanje prava na ergonomski test je direktan napad na sigurnost i zdravlje pripadnika Oružanih snaga BiH. Žalbeni navod je neosnovan....."

Žalitelj osporava odredbu kojom ugovorni organ zadržava pravo verifikacije modela navodeći da takva odredba utiče na formiranje cijene. Navedeni žalbeni navodi ***nisu osnovani.*** *Naime, obrazloženje ugovornog organa u smislu..... „Verifikacija početnog modela nije instrument za naknadnu izmjenu uslova nabavke, već obavezan tehnički korak u namjenskoj industriji.Fiksni parametri: Materijali, sirovinski sastav, laboratorijske vrijednosti i ISO standardi su definisani u TD i nepromjenjivi su.Ergonomsko prilagođavanje (Fitting): Tačka 16. se isključivo odnosi na fino konstruktivno usklađivanje prototipa (npr. nagib jezika čizme, pozicija šava na ramenu ili dubina džepa) kako bi se osigurala maksimalna funkcionalnost na terenu. Bez ovog prava, Naručilac bi bio primoran prihvatiti robu koja "na papiru" ispunjava uslove, ali je u praksi neupotrebljiva (npr. Čizma koja izaziva povrede stopala zbog loše konstrukcije)..."* ***u cjelosti je prihvatljivo za ovaj organ.***

Nesporno je da eventualne izmjene se odnose isključivo na ergonomsko prilagođavanje odnosno tehničko usklađivanje protutipa koja ne utiču na suštinske karakteristike proizvoda niti mjenjaju njegovu ekonomsku vrijednost na način koji bi onemogućio ponuđače da formiraju cijene. Naime ovakva praksa je uobičajna kod nabavki složenih proizvoda gdje kroz fazu verifikacije osigurava se da konačan proizvod u potpunosti odgovara funkcionalnim i operativnim zahtjevima korisnika bez izmjene osnovnih tehničkih specifikacija.

Iz svega navedenog proizilazio da žalitelj nije dokazao da bi predmetna odredba mogla dovesti do proizvoljnih izmjena predmeta nabavke niti ista ima za posljedicu narušavanje osnovnih principa.

U dvanaestom žalbenom navodu žalitelj ističe da je Ugovorni organ formalno izmijenio tendersku i tehničku dokumentaciju u dijelu koji se odnosi na izričito zahtijevanje „Oeko-Tex Standard 100" certifikata (ili ekvivalenta), uvidom u novu verziju Tehničkih uslova (TU) i zahtjeve za laboratorijsko ispitivanje, jasno je da je isti uslov ostao „prepakovan" u specifične granične vrijednosti i parametre koji su preuzeti isključivo iz navedenog privatnog standarda. Ugovorni organ je u TU broj: 11-02-3-98-3/26, tačka 13.2. (Obaveze ponuđača prilikom dostavljanja ponude), između ostalog naveo sljedeće: „Ponuđač se obavezuje da uz ponudu dostavi izjavu o prihvatanju postupka kontrole kvaliteta u svim fazama procesa proizvodnje, kao i izjavu da pri prevlačenju elastičnih poliamidnih i poliesterskih pletiva će koristiti hemikalije proizvođača koje nisu štetne za kožu, ne sadrže balogen i omogućavaju proizvodnju u skladu sa REACH regulativom EC 1907/2006" .., čime je praktično propisao listu hemikalija i granične vrijednosti (npr. za slobodni formaldehid, teške metale, ftalate i dr.) koje do u detalj odgovaraju limitima iz „Oeko-Tex Standard 100" za Klasu II (proizvodi u dodiru s kožom).

- *Problem: Ugovorni organ ponovo koristi tehničku specifikaciju koja upućuje na konkretan privatni certifikat, čime krši stav (9) Člana 54. ZJN BiH.*
- *Prikrivena diskriminacija: Ovakvim „prepakovanjem" Ugovorni organ pokušava izbjeći ranije žalbene navode, ali suštinski zadržava uslov koji favorizuje jednog ponuđača (konzorcij Koteks-Čateks) koji već posjeduje ove certifikate i laboratorijske izvještaje usklađene s tim specifičnim limitima. Ugovorni organ propisuje parametre, ali ne navodi akreditovane metode ispitivanja prema BAS/EN/ISO normama koje su opšteprihvaćene u BiH, već ostavlja prostor za slobodnu procjenu ili primjenu internih metoda privatnih certifikacijskih tijela.*

U vezi sa navedenim ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da ..." da su zahtjevi za zdravstvenom ispravnošću materijala imperativna norma, a ne "diskriminatorni uslov". Žalitelj pogrešno interpretira brisanje naziva "Oeko-Tex" kao uklanjanje samih parametara kvaliteta.
Činjenica- UO je uklonio naziv privatnog brenda certifikata kako bi izbjegao bilo kakvu sumnju u favorizovanje, ali je zadržao suštinske granične vrijednosti propisane REACH regulativom (EC 1907/2006). REACH nije "privatni certifikat", već službeni pravni akt Evropske unije koji definiše dozvoljene koncentracije opasnih hemikalija (formaldehid, teški metali, ftalati, zabranjeni amini). Uniforma OS BiH je proizvod koji je u direktnom dodiru s kožom korisnika 24 sata dnevno, često u uslovima ekstremnih fizičkih napora i znojenja. Dopustiti nabavku tkanine sumnjivog porijekla koja sadrži kancerogene azo-boje ih toksične metale predstavljalo bi direktno ugrožavanje zdravlja vojnika. Naručilac bi bio krivično i materijalno odgovoran za oboljenja (dermatitis, alergije itd.) uzrokovana toksičnom opremom. Zahtjev za dokazivanjem usklađenosti s REACH-om u fazi pretkvalifikacije je mjera prevencije, a ne "usložnjavanje" postupka. Navod o "slobodnoj procjeni" Komisije je apsurdan. U Tehničkom uslovu (TU) su navedene egzaktne brojčane granične vrijednosti (npr. mg/kg). Laboratorijski nalaz je ili "U skladu" ili "Nije u skladu" s tim brojkama. Tu nema mjesta subjektivnosti. Sve metode ispitivanja su zasnovane na BAS/EN/ISO normama koje su javno dostupne i koje svaka akreditovana laboratorija mora poznavati i primjenjivati. Osporavanjem zdravstvenih standarda, Žalitelj zapravo traži da mu se dozvoli isporuka robe najnižeg kvaliteta i sumnjivog kemijskog sastava, čime bi ostvario ekstraprofit na štetu zdravlja pripadnika Oružanih snaga BiH. UO ima zakonsko pravo i obavezu (Član 54. ZJN) da propiše nivo kvaliteta koji garantuje sigurnost proizvoda. Žalbeni navod je neosnovan....."

Razmatrajući navod u predmetnom smislu, ovaj organ isti cijeni u cjelosti ***neosnovanim.*** *Naime, REACH regulativa ne predstavlja privatni certifikat kako to neodređeno i nejasno ističe žalitelj u odnosu na što žalitelj ne upućuje niti na jedan dokaz kojim navedeno zasniva u suprotno, već regulatorni okvir kojim se uređuje upotreba hemijskih supstanci u proizvodima, kako na to podrobno i na bazi dokaznih sredstava upućuje ugovorni organ pozivajući se na REACH regulativu EC 1907/2006, istovremeno iznoseći razumne i opravdano potrebne razloge zaštite korisnika predmetnih uniformi i stoga pozivanje na istu ima jasno uporište i odgovarajuću svrhu, za razliku od OEKO-TEX certifikata a koji je i brisan od strane ugovornog organa.Zahtjev usklađenosti sa REACH regulativom odnosi se na općeprihvaćene sigurnosne zahtjeve i ne favorizuje niti jednog proizvođača. Uklanjanjem za konkretnim cerifikatom i zamjenom istog općim zahtjevom usklađenosti sa REACH regulativom ugovorni organ je postupio na način da je manje restriktivan i u većoj mjeri omogućio konkurenciju.Navedeni zahtjev ugovornog organa ima svoje jasno i nužno uporište u namjeri dobijanja većeg nivoa kvalitete navedene tkanine koja bi se koristila u smislu predmeta nabavke koji se nabavlja te u tom smislu žalitelj nije uspio dovesti u sumnju iznesene razloge ugovornog organa.*

U pogledu načelnog navoda o diskriminatornim tehničkim specifikacijama utvrđeno je da je ugovorni organ propisao konkretne i mjerljive parametre kvaliteta(hemijske i ekotoksikološke vrijednosti), koji su u skladu sa međunarodnim standardima i propisima uključujući i REACH, bez izričitog upućivanja na određeni certifikat proizvođača. Sama činjenica da se određene vrijednosti koriste u okvirima pojedinih certifikacijskih sistema ne znači da je konkurencija ograničena ukoliko su isti zasnovani na objektivnim i općeprihvaćenim standardima, a što je uobičajeno u postupcima javne nabavke.

Nadalje, u odnosu na navode o nedostupnosti metoda ispitivanja, ovaj organ cijeni da ugovorni organ ima pravo definisati određene karakteristike proizvoda dok izbor konkretnih metoda ispitivanja ukoliko nije drugačije definisano može biti u domenu akreditovanih laboratorija i važećih standarda. Kako žalitelj nije dokazao da navedena metoda ispitivanja nije neophodna pri konkretnim okolnostima, niti je dokazao da takvo postupanje onemogućava ili bitno otežava učešće u postupku shodno tome navod je ocijenjen ***neosnovanim.***

Dalje žalitelj ističe da je Ugovorni organ je u Tehničkom uslovu (TU) za čizme, broj: 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine, u tački 12.3. (Kontrola kvalitete kod preuzimanja robe od dobavljača), propisao proceduru naknadnog laboratorijskog ispitivanja uzoraka. Budući da cijene usluga akreditovanih laboratorija nisu fiksne niti pod kontrolom dobavljača, on ne može precizno formirati cijenu ponude, što je osnovni preduslov za fer takmičenje. Žalitelj zahtijeva da iz tačke 12.3. TU broj: 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine., briše rečenica: „Sve troškove laboratorijskih ispitivanja snosi dobavljač.", te da se troškovi kontrolnih ispitivanja koja inicira Ugovorni organ predvide kao obaveza Ugovornog organa, osim u slučaju isporuke neadekvatne robe.

U vezi sa navedenim ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi ..." UO u cijelosti odbacuje navode žalitelja, ističući da troškovi laboratorijskog ispitivanja uzoraka pri primopredaji ne predstavljaju "nepoznat teret", već predvidiv i standardan trošak u poslovanju sa specifičnom robom.Kandidat koji učestvuje u javnoj nabavci vrijednoj 16,7 miliona KM nudi robu za koju garantuje da ispunjava stroge Tehničke uslove (TU).Logično je i zakonski utemeljeno da prodavač snosi troškove dokazivanja da je roba koju isporučuje zaista ona koju je prodao "na papiru".Ukoliko bi UO snosio troškove svih testiranja, ponuđači bi bili stimulisani da isporučuju robu sumnjivog kvaliteta, računajući na ograničen budžet UO za laboratorijske analize. Ovako definisana obaveza direktno prisiljava dobavljača na maksimalnu odgovornost u proizvodnji.

Tvrdnja o "pravnoj nesigurnosti" je neosnovana iz sljedećih razloga:

UO je precizno definisao obim kontrole (npr. 2 para čizama na 1000 pari). Svaki profesionalni ponuđač može lako izračunati ukupan broj testova na osnovu ukupne količine nabavke.Cjenovnici akreditovanih laboratorija su javni. Ponuđač je dužan da ove troškove, kao i troškove transporta, osiguranja i carine, ukalkuliše u svoju jediničnu cijenu. To je suština formiranja ponude u slobodnoj tržišnoj utakmici.Predmet nabavke su terenske čizme i uniforme koje štite zdravlje vojnika. Kod ovakve robe, laboratorijska kontrola pri prijemu svakog lota (serije) nije "luksuz" ili "naknadna okolnost", već nužan uslov za siguran prijem.Odredba je postavljena unaprijed, jasno i jednako za sve ponuđače, čime je u potpunosti ispoštovan princip transparentnosti i jednakog tretmana (član 3. ZJN).Privredni subjekt koji pretenduje na ugovor ove vrijednosti (skoro 17. miliona KM) i složenosti mora posjedovati finansijski i operativni kapacitet za standardne procedure kontrole kvaliteta. Žaliteljevo osporavanje ovog troška ukazuje na nedostatak ozbiljnosti u pristupu realizaciji ugovora o opremanju (mora mu stalno biti prisutno) Oružanih snaga BiH. Zarada Žalitelja nemože i neće nikada biti imperativ UO, u odnosu na oblačenje i obuvanje pripadnika OS BiH, koji moraju biti spremni odgovoriti svim predpostavljenim misijama države BiH u zemlji i svijetu.Troškovi laboratorije su predvidivi, mjerljivi i čine sastavni dio jedinične cijene proizvoda. Prebacivanje ovog tereta na Naručioca bilo bi neopravdano trošenje budžetskih sredstava građana u korist privatnog subjekta.Žalbeni navod je neosnovan...."

U odnosu na navode da se na ponuđače prenosi neizvjestan finansijski teret kroz obaveznu snošenja troškova laboratorijskih ispitivanja, ovaj organ ističe da je uobičajna praksa u postupcima javnih nabavki da ponuđači snose troškove pripreme ponude što uključuje i dokazivanja usklađenosti sa tehničkim zahtjevima. Kada izražava interes za učešće u postupku ponuđač mora biti spreman da se za učestvovanje u postupku javne nabavke cjelovito pripremi tako da bezuslovno osigura sve dokumente/dokaze koji se od njega traže, u namjeri da dobije posao. Nepouzdan je i očito nedovoljno zainteresovan je potencijalni ponuđač koji već unaprijed sam dovodi u pitanje svoju namjeru da odgovori zahtjevima postupka tako što upućuje na moguću neizvjestnost ili rizik. Činjenica da se ispitivanja provode od strane akreditovanih laboratorija ne predstavlja sama po sebi povredu principa transparentnosti ili jednakog tretmana niti je žalitelj dokazao da su troškovi nesrazmjerni i diskriminatorni. S tim u vezi obrazloženje ugovornog organa u predmetnom smislu u cjelosti je prihvatljivo a navod ocijenjen ***neosnovanim.***

U četrnaestom žalbenom navodu žalilac izjavljuje sljedeće: "Nelogičnost: Iako se u uvodu poziva na EN ISO 20347:2022, Ugovorni organ u tabelama (str. 5, 6,12 i 19) propisuje vrijednosti koje nisu predviđene tom normom. Na primjer, zahtjevi za otpornost na vodu (WRU/WPA) i paropropusnost su postavljeni iznad nivoa koji norma definiše kao standardne, čime se onemogućava laboratorijsko ispitivanje prema zvaničnim metodama.

14.2. Kritična nelogičnost Gornjišta (Koža):

• Problem: Zahtijeva se da koža bude hidrofobirana (odbija vodu), ali sa koeficijentom paropropusnosti koji je karakterističan za nezaštićenu, poroznu kožu.

• Zaključak: Ova dva zahtjeva su u direktnom fizičkom sukobu. Materijal koji je toliko paropropusan ne može zadržati traženu vodoodbojnost, što je direktna povreda Člana 54. stav (9) ZJN BiH.

14.3. Nepreciznost tehničkih zahtjeva za đon:

Nejasnoća: Opis đona ne definiše jasno odnos između poliuretana (PU) i gume u brizganom sistemu, niti definiše standardne vrijednosti za habanje koje su u skladu sa novom normom iz 2022. godine.14.4. Povreda principa transparentnosti (Ergonomski test)

U tački 16. novih TU za Čizme, Ugovorni organ zadržava pravo da nakon „ergonomskog testa" viši izmjene u dizajnu i mjerama. Ovakva odredba je nedopustiva jer predmet nabavke čini "pokretnom metom". Ponuđač ne može formirati cijenu niti garantovati

kvalitet ako Ugovorni organ ima diskreciono pravo da nakon otvaranja ponuda mijenja tehnički opis proizvoda.

14.5. Neusklađenost sa standardima EN ISO

Uvidom u TU 11-02-3-98-4/26 od 08.01.2026. godine, ukazujemo na grubu neusklađenost sa standardima EN ISO 20344/20345/20347 iz 2022. godine (koji su u BiH prihvaćeni kao BAS EN ISO 20344/20345/20347.• Kontradiktornost klasifikacije: Ugovorni organ u TU miješa zahtjeve za bezbjednosnu obuću (EN ISO 20345) i radnu obuću (EN ISO 20347) bez jasnog razgraničenja kategorija zaštite. Ovakav "hibridni" opis onemogućava laboratorijsko ispitivanje prema jedinstvenoj, važećoj normi.• Nelogičnost parametara Gornjišta (Koža): Zahtijevana ekstremno visoka paropropusnost (iznad standarda EN ISO 20347) uz istovremenu visoku hidrofobiranost kože (otpornost na vodu) praktično onemogućava konkurenciju, jer takve parametre može zadovoljiti samo jedan, strogo određeni proizvođač sirovine, čime se krši Član 54. ZJN BiH.

U vezi sa navdenim ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi ...".Žalitelj netačno navodi da se UO poziva na standard EN ISO 20347 (radna obuća).UO nabavlja zaštitnu obuću visokih performansi, a ne običnu radnu obuću. Nijedan član TU se ne referira na standard 20347, već na EN ISO 20345 (sigurnosna obuća).Ovakva površnost u žalbi još jednom potvrđuje da Žalitelj nije ni pročitao Tehničke uslove (TU), već paušalno osporava dokumentaciju.

Tvrdnja Žalitelja da su hidrofobiranost (WRU/WPA) i visoka paropropusnost u "direktnom fizičkom sukobu" je tehnološki anahrona i netačna. Savremena vojna obuća (koristeći vrhunski stavljenu kožu i paropropusne membrane poput Gore-Tex, Sympatex ili ekvivalentnih sistema) upravo počiva na balansu ova dva parametra. Noga vojnika mora ostati suha izvana (kiša/snijeg), ali se vlaga iznutra (znoj) mora odvoditi kako bi se spriječile gljivične infekcije i "rovovsko stopalo". Osporavanje ovog balansa znači da žalitelj želi isporučiti običnu "gumenu" čizmu koja ne diše, što je za Oružane snage BiH apsolutno neprihvatljivo.

Žalitelj prigovara da odnos materijala u đonu nije fiksno definisan u procentima.Argument: UO je definisao funkcionalni rezultat (otpornost na habanje, proklizavanje, toplinu i hladnoću prema ISO 20344).Da je UO propisao npr. "60% PU i 40% Gume", Žalitelj bi se žalio na favorizovanje jednog proizvođača. Ovako, ostavljena je sloboda ponuđačima da svojim tehnološkim procesom postignu traženi kvalitet, što je u direktnom skladu sa principom konkurencije.

Žalitelj osporava pravo UO na ergonomski test.Čizma koja prođe laboratorijsko ispitivanje "na papiru" može biti potpuno neupotrebljiva ako na terenu žulja, povređuje skočni zglob ili je preteška.Ergonomski test je zaštitni mehanizam države da ne kupi 16,7 miliona KM vrijednu robu koja će stajati u magacinima jer je vojnici ne mogu nositi. To nije "diskreciono pravo", već odgovorno upravljanje javnim novcem građana ove države.UO ne nabavlja "radnu obuću" za portire, već zaštitnu čizmu za vojnike koji rade u ekstremnim uslovima. Zahtjevi su visoki, ali tehnološki dostižni za svakog ozbiljnog evropskog ili svjetskog proizvođača obuće. Žalbeni navod je neosnovan..."

Ovaj organ prevashodno naglašava da navod koji se odnosi na primjenu standarda EN ISO 20347, zasnovan je na pogrešnoj interpretaciji tehničke dokumentacije. Naime, iz spisa predmeta proizilazi da se ugovorni organ nigdje ne poziva na standard EN ISO 20347-radna obuća kako to navodi žalitelj, već na standard EN ISO 20345- sigurnosna obuća, odnosno na obuću sa višim nivoom zaštitnih i funkcionalnih zahtjeva. S tim u vezi žalbeni navodi koji problematizuju navodnu neusklađenost zahtjeva sa standardom EN ISO 20347, su najprije nejasni i nedorečeni,a pri tome nisu relavantni za ocjenu zakonitosti predmetne tehničke specifikacije, jer se naznačeni standard od strane žalitelja uopće ne primjenjuje u konkretnom postupku.Žalitelj takvim paušalnim pristupom ne uspijeva dovesti do drugačijeg činjeničnog zaključivanja, naprotiv, time se dovodi u sumnju njegova stvarna namjera da podrobno iščita

sadržaj dokumenata postupka i da shodno tome pripremi sadržaj svoje ponude te da nesmetano učestvuje u postupku javne nabavke ako za isti iskazuje interes.

U odnosu na navode o međusobnoj isključivosti zahtjeva o vodoodbojnosti i parapropusnosti, ovaj organ ističe da se radi o različitim fizičkim svojstvima materijala otpornost na prodor vode i sposobnost propuštanja vodene pare koja su kod hidrofobiranih koža kompatibilna i standardno se zahtijevaju zajedno. Činjenica da su oba svojstva obuhvaćena relavantnim standardom potvrđuje da žalitelj ne uspijeva dokazati da su isti međusobno isključivi/u odnosu na što žalitelj ničim niti zasniva niti dokazuje navedenu tvrdnju već da su oba zahtjeva istovremeno neophodna naročito sagledavši specifičnost i težinu okolnosti u kojima će se takav materijal koristiti i stoga na oba zahtjeva ugovorni organ s pravom upućuje. S tim u vezi ovaj organ cijeni da je obrazloženje ugovornog organa u cjelosti prihvatljivo.

Dalje u vezi navoda o nepreciznosti zahtjeva za sastav đona, ovaj organ nalazi da je ugovorni oragan definisao funkcionalne performanse (otpornost na habanje, klizanje temperaturne uslove) a ne konkretan materijal, čime je ostavljena apsolutna sloboda ponuđačima da kroz vlastita tehnološka rješenja i primjenom uvriježenih tehničkih znanja ispune tražene kriterije i takav pristup je u skladu sa osnovnim principima tržišnog nadmetanja, konkurencije i ravnopravnog učešća.

Navod u vezi ergonomskog testiranja, ovaj organ je već predhodno zauzeo stav da se u konkretnom slučaju ne radi o izmjeni tehničkih uslova već o verifikaciji i prilagođavanju proizvoda.

Ovaj organ također cijeni da pogrešno polazište žalitelja i niz posljedično proizvoljno izvedenih stavova i osvrta žalitelja dovodi u pitanje osnovanost ostalih povezanih navoda budući da se zaključci o navodnoj neusklađenosti tehničkih zahtjeva izvode iz pogrešno identificiranog standarda, a što predstavlja subjektivan propust žalitelja pri razumijevanju osnovnih tehničkih postavki i očigledno u posljedici nedovoljnog poznavanja pravila odnosne struke. U tom smislu, ne može se dati primat žalbenim navodima u odnosu na iscrpno izjašnjenje ugovornog organa koje ovaj organ upotpunosti prihvata, jer ugovorni organ iznosi razloge koji detaljno i uvjerljivo upućuju na bazi čega je izveo zaključivanje, naročito uobzirivši namjeru i namjenu svrhe korištenja predmeta nabavke, specifičnost okolnosti koje su u vezi sa istim, te zaštitu općeg interesa i sigurnosti koji predmetnog nabavkom proizilazi na posredan i neposredan način.

Imajući u vidu sve navedeno riješeno je kao u dispozitivu rješenja.

Obzirom da se žalba odbija, samim time naknada za pokretanje žalbenog postupka je nepovratna.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i članu 228. stav (1) Zakona o upravnom postupku, ovaj organ riješio je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDAVAJUĆI
UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Siniša Tešanović

Dostaviti:
- *KM TRADE d.o.o. Visoko*
- *Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Sarajevo*
- *evidencija*
- *a/a*